

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 817/2023*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 5^η Μαΐου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύουσα: Χαρίκλεια Νικολοπούλου (Αντιπρόεδρος ΕΑ)

Μέλη: Ιωάννης Στεφάτος

Παντελής Μπορόβας (Εισηγητής) και

Μιχαήλ Πολέμης

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την INNOVIS PHARMA ΑΕΒΕ επί τμήματος της εταιρίας GAP SA, κατά την έννοια του άρθρου 5, παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, η Προεδρεύουσα όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, η Προεδρεύουσα, έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Παντελή Μπορόβα, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. οικ.3470/03.05.2023 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή της υπόθεσης, Παντελή Μπορόβα, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 3470/03.05.2023 Έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε μια επιπλέον έκδοση με τα διακριτικά: Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στη γνωστοποιούσα επιδίδεται η Πλήρης Έκδοση. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 5338/ Β'/23.9.2024).

I. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

I.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ

1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 2005/06.03.2023 έγγραφο (εφεξής και «γνωστοποίηση»), η εταιρία INNOVIS PHARMA AEBE (εφεξής και «INNOVIS» ή «Γνωστοποιούσα») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί τμήματος της εταιρίας «GAP SA» (εφεξής «GAP» και «εξαγοραζόμενο τμήμα» αντίστοιχα), κατά την έννοια του άρθρου 5, παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011. Ειδικότερα, η INNOVIS αποκτά τα απαραίτητα δικαιώματα για την αποκλειστική κυκλοφορία και διανομή στην Ελλάδα συγκεκριμένων φαρμάκων που επί του παρόντος εμπορεύεται η GAP. Η γνωστοποιηθείσα πράξη διαρθρώνεται μέσω τριών επιμέρους συμφωνιών, ήτοι της σύμβασης πλαισίου (εφεξής και Κύρια Σύμβαση), της σύμβασης παραγωγής και προμήθειας (εφεξής και Σύμβαση Προμήθειας ή ΣΠ) και της σύμβασης συνεργασίας, διανομής και προώθησης (εφεξής και Σύμβαση Διανομής ή ΣΔ). Δυνάμει των προαναφερόμενων συμφωνιών, που υπεγράφησαν στις 23.02.2023, η GAP μεταβιβάζει στην INNOVIS άδειες κυκλοφορίας, σήματα, δικαιώματα ιδιοκτησίας και πνευματικής ιδιοκτησίας των Φακέλων Έγκρισης, καθώς και διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τεχνογνωσία της.

I.2 ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ

2. Ανάλογα με τα ειδικότερα δικαιώματα που κατέχει η GAP επί των μεταβιβαζόμενων προϊόντων και τις συμβατικές ρυθμίσεις που θα ισχύσουν ως προς αυτά, τα εν λόγω προϊόντα κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με την Κύρια Σύμβαση στις ακόλουθες 4 κατηγορίες: α) Προϊόντα GAP, β) Προϊόντα Συνιδιοκτησίας, γ) Προϊόντα Αδειοδότησης και δ) Διανεμόμενα Προϊόντα.
3. Όσον αφορά τα **Προϊόντα GAP**, η INNOVIS αποκτά κατά την Ημερομηνία Εκπλήρωσης¹ την άδεια κυκλοφορίας και το σήμα αυτών. Η μεταβίβαση των σχετικών αδειών κυκλοφορίας θα ισχύσει από την ημερομηνία της σχετικής έγκρισης του ΕΟΦ (Ημερομηνία Έγκρισης), οπότε η INNOVIS θα αποκτήσει επιπλέον και όλα τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και πνευματικής ιδιοκτησίας επί των Φακέλων Έγκρισης, περιλαμβανομένης της σχετικής τεχνολογίας που εμπεριέχεται σε αυτούς. Τα ανωτέρω ισχύουν και ως προς τα **Προϊόντα Συνιδιοκτησίας** με τη διαφοροποίηση ότι τα δικαιώματα επί των Φακέλων Έγκρισης μετά την Ημερομηνία Έγκρισης θα κατέχονται από κοινού από τις INNOVIS και GAP, αποκλειστικά και μόνο προκειμένου η τελευταία να εξυπηρετεί συμφωνίες με πελάτες της, άλλους κατόχους άδειας κυκλοφορίας των εν λόγω σκευασμάτων, στο εξωτερικό. Αναλυτικότερα, όπως προβλέπεται στην Κύρια Σύμβαση, η GAP δεν θα έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί, ασκεί, εκμεταλλεύεται, να εκχωρεί τη σχετική άδεια ή να διαθέτει τους Φακέλους Έγκρισης των Προϊόντων Συνιδιοκτησίας στην Περιοχή της Ελλάδας, είτε μόνη της ή μέσω τρίτου.
4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις προμήθειας και διανομής όλων των προαναφερόμενων προϊόντων

¹ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ενότητα «Ορισμοί» της Κύριας Σύμβασης «Ημερομηνία Εκπλήρωσης» σημαίνει δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες μετά την εκπλήρωση όλων των Αναβλητικών Αιρέσεων ή την παραίτηση από αυτές ή οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία συμφωνήσουν αμοιβαία τα Μέρη.

καθορίζονται στη Σύμβαση Προμήθειας και τη Σύμβαση Διανομής. Σύμφωνα με αυτές, για την περίοδο από την Ημερομηνία Εκπλήρωσης μέχρι την Ημερομηνία Έγκρισης (Ενδιάμεση Περίοδος) η μεν GAP θα είναι αποκλειστικός προμηθευτής της INNOVIS, η δε INNOVIS θα λειτουργεί ως αποκλειστικός διανομέας των εν λόγω Προϊόντων. Μετά την Ημερομηνία Έγκρισης θα συνεχίσει να ισχύει ως προς τα εν λόγω προϊόντα μόνο η Σύμβαση Προμήθειας και για περίοδο συνολικά [...] ετών από την Ημερομηνία Εκπλήρωσης, ενώ η Σύμβαση Διανομής ορίζεται ότι θα παραμείνει σε πλήρη ισχύ μόνο μέχρι την Ημερομηνία κατά την οποία θα ολοκληρωθεί η μεταβίβαση των Αδειών Κυκλοφορίας καθενός από τα ως άνω Προϊόντα². Συνεπώς, μετά την Ημερομηνία Έγκρισης η INNOVIS θα συνεχίσει να προμηθεύεται τα εν λόγω προϊόντα αποκλειστικά από τη GAP, δεν θα υπόκειται όμως πλέον σε συμβατική σχέση με την GAP απορρέουσα από τη Σύμβαση Διανομής, αλλά θα διαθέτει τα ως άνω Προϊόντα αποκλειστικά ως κάτοχος των σχετικών αδειών κυκλοφορίας και ιδιοκτήτρια των οικείων σημάτων.

5. Ως προς τα **Προϊόντα Αδειοδότησης**, τα οποία η GAP προμηθεύεται από τρίτες εταιρίες δυνάμει συμφωνιών αδειοδότησης και προμήθειας, η INNOVIS αποκτά κατά την Ημερομηνία Εκπλήρωσης την άδεια κυκλοφορίας και το σήμα αυτών. Η μεταβίβαση των σχετικών αδειών κυκλοφορίας θα ισχύσει από την ημερομηνία της σχετικής έγκρισης του ΕΟΦ. Ωστόσο, η GAP δεν μεταβιβάζει στην INNOVIS τα δικαιώματα των Φακέλων Έγκρισης αλλά της παραχωρεί το δικαίωμα χρήσης επί αυτών το οποίο διαθέτει από τις ως άνω τρίτες εταιρίες. Συνακόλουθα, η INNOVIS κατά την Ημερομηνία Έγκρισης αποκτά και το δικαίωμα χρήσης των Φάκελων Έγκρισης. Κατά την Ενδιάμεση Περίοδο, η προμήθεια και η διανομή των Προϊόντων Αδειοδότησης ρυθμίζεται από τη Σύμβαση Προμήθειας και τη Σύμβαση Διανομής, σύμφωνα με τις οποίες η INNOVIS θα προμηθεύεται τα επίμαχα προϊόντα αποκλειστικά από τη GAP και θα λειτουργεί ως αποκλειστικός διανομέας των εν λόγω Προϊόντων. Μετά την Ημερομηνία Έγκρισης, αμφότερες οι ανωτέρω συμβάσεις θα παύσουν να ισχύουν ως προς τα συγκεκριμένα προϊόντα και η INNOVIS θα τα προμηθεύεται απευθείας από προς τρίτες εταιρίες που κατά τον παρόντα χρόνο προμηθεύουν τη GAP, υπεισερχόμενη στα δικαιώματα και προς υποχρεώσεις προς GAP από προς Συμφωνίες Αδειοδότησης. Προς το σκοπό αυτό, πριν από την Ημερομηνία Εκπλήρωσης θα συναφθούν τριμερείς συμβάσεις μεταβίβασης μεταξύ GAP, INNOVIS και της οικείας τρίτης εταιρίας με ρητή πρόβλεψη ότι θα ισχύσουν από την Ημερομηνία Έγκρισης κι εντεύθεν, οπότε η INNOVIS θα διαθέτει τα εν λόγω προϊόντα αποκλειστικά ως κάτοχος των σχετικών αδειών κυκλοφορίας και ιδιοκτήτρια των οικείων σημάτων.
6. Περαιτέρω, η INNOVIS αποκτά κατά την Ημερομηνία Εκπλήρωσης το σήμα των **Διανεμόμενων Προϊόντων**³, ενώ οι σχετικές άδειες κυκλοφορίας και τα δικαιώματα επί των Φάκελων Έγκρισης

² Εκτός εάν καταγγελθεί νωρίτερα σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται από την Κύρια Συμφωνία.

³ Επισημαίνεται ότι στη λίστα των μεταβιβαζόμενων σημάτων δεν περιλαμβάνεται σήμα σχετικό με τα δύο σκευάσματα [...] (σε αμπούλες και ταμπλέτες), τα οποία ανήκουν στην κατηγορία των Διανεμόμενων Προϊόντων. Στη με αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 επιστολή παροχής στοιχείων η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι το ως άνω σκευάσμα σε μορφή αμπούλας «δεν κυκλοφορεί σήμερα και δεν έχει λάβει ακόμη τιμή στον θετικό κατάλογο». Σε απάντηση σχετικού ερωτήματος της Υπηρεσίας, η γνωστοποιούσα επιβεβαιώνει τη μη ύπαρξη (και κατά συνέπεια τη μη μεταβίβαση) σήματος για το εν λόγω προϊόν, προσθέτοντας ότι το συγκεκριμένο σκευάσμα κυκλοφορούσε από μακρό χρόνο και κυκλοφορεί και τώρα με ονομασία αποτελούμενη από συνδυασμό της δραστηκής ουσίας και

θα παραμείνουν στη GAP⁴. Από το ως άνω χρονικό σημείο η INNOVIS θα διαθέτει τα εν λόγω προϊόντα ως αποκλειστικός διανομέας και κάτοχος των σχετικών σημάτων σύμφωνα με τη Σύμβαση Προμήθειας και τη Σύμβαση Διανομής. Σύμφωνα με τη Συμφωνία Προμήθειας, η INNOVIS θα προμηθεύεται τα επίμαχα Προϊόντα αποκλειστικά από την GAP τόσο κατά την Ενδιάμεση Περίοδο όσο και μετά την Ημερομηνία Έγκρισης και για περίοδο [...] ετών αρχόμενη από την Ημερομηνία Εκπλήρωσης⁵. Σύμφωνα δε με τη Σύμβαση Διανομής, η INNOVIS θα διαθέτει και θα προωθεί τα Προϊόντα από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος της Σύμβασης και για χρονική περίοδο [...] ετών μετέπειτα.

7. Πέραν τούτου, η επέλευση της Ημερομηνίας Εκπλήρωσης της Κύριας Σύμβασης και η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό ορισμένες αναβλητικές αιρέσεις, μεταξύ των οποίων η άνευ όρων έγκριση της συναλλαγής από την ΕΑ, η σύναψη των τριμερών συμφωνιών μεταβίβασης σχετικά με τα Προϊόντα Αδειοδότησης και η διενέργεια της σχετικής κοινοποίησης σε ορισμένους εργαζομένους της GAP οι οποίοι θα προσληφθούν από την INNOVIS. Κατά την ανωτέρω ημερομηνία είναι πληρωτέο και το τίμημα της συναλλαγής εφάπαξ.
8. Επίσης, στην Κύρια Σύμβαση περιλαμβάνεται ρήτρα μη ανταγωνισμού με διάρκεια [...] έτη από την Ημερομηνία Εκπλήρωσης για τη GAP, τη μέτοχό της [...] και τον κύριο δικαιούχο της τελευταίας ([...]). Η ρήτρα καταλαμβάνει την ελληνική επικράτεια και αφορά οποιοδήποτε Ανταγωνιστικό Προϊόν, ήτοι κάθε προϊόν με την ίδια ή ουσιαστικά παρόμοια δραστική ουσία και τρόπο χορήγησης με τα μεταβιβαζόμενα. Διευκρινίζεται ότι η ως άνω ρήτρα δεν περιλαμβάνει και άρα ούτε και περιορίζει το δικαίωμα της GAP να κατασκευάζει προϊόντα για οποιαδήποτε οντότητα που επιθυμεί να τα διαθέσει στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό⁶, εκτός αν αυτά βασίζονται στους Φακέλους Έγκρισης των Προϊόντων της GAP, των Προϊόντων Αδειοδότησης ή των Διανεμόμενων Προϊόντων⁷. Επίσης, προβλέπεται ότι έκαστο των συμβαλλομένων μερών για [...] έτη από την Ημερομηνία Ολοκλήρωσης δε θα προσελκύσει στελέχη/βασικούς υπαλλήλους του άλλου μέρους, εκτός εάν συμφωνήσουν διαφορετικά^{8,9}.

της επωνυμίας του κατόχου της σχετικής άδειας κυκλοφορίας (GAP), πράγμα που επιτρέπεται από την ισχύουσα κανονιστική νομοθεσία (βλ. αρ. πρωτ. 3425/02.05.2023 επιστολή).

⁴ Για λόγους πληρότητας επισημαίνεται ότι οι συμφωνίες που προβλέπονται σχετικά με τα Διανεμόμενα Προϊόντα θα ισχύσουν και για οποιοδήποτε άλλο προϊόν, σε περίπτωση που ο ΕΟΦ δεν εγκρίνει τη μεταβίβαση της σχετικής άδειας κυκλοφορίας για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της GAP.

⁵ Στη ΣΠ ορίζεται ότι τουλάχιστον [...] πριν την λήξη της σύμβασης, τα μέρη μπορούν να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις σχετικά με το ενδεχόμενο υπογραφής νέας σύμβασης.

⁶ Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, «η GAP μας ενημέρωσε ότι διαθέτει και στην πράξη με μια αναλογία της τάξεως του [...] της παραγωγικής δυναμικότητας του εργοστασίου της, την δυνατότητα να προμηθεύει και άλλους πιθανούς αγοραστές με φάρμακα της ίδιας δραστικής ουσίας με τα μεταβιβαζόμενα». (Βλ. υπ' αρ. πρωτ. 3364/28.04.2023 επιστολή).

⁷ Η Σύμβαση Προμήθειας περιλαμβάνει την εν λόγω ρήτρα με ελαφρώς παραλλαγμένη διατύπωση.

⁸ Η ανωτέρω πρόβλεψη περιλαμβάνεται και στη Σύμβαση Προμήθειας.

⁹ Στην παράγραφο 7 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011 προβλέπεται ότι «Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παρ. 3, 4Α και 6, καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτήν». Ως εκ τούτου, οι τυχόν περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της (δευτερεύοντες/παρεπόμενοι περιορισμοί) καλύπτονται αυτομάτως από την εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση. Η ΕΑ δεν υποχρεούται να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς, αντίθετα είναι καθήκον των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αξιολογούν

9. Όπως προεκτέθηκε, η Σύμβαση Προμήθειας καταλαμβάνει τα μεν Προϊόντα Αδειοδότησης μόνο μέχρι την Ημερομηνία Έγκρισης, τα δε λοιπά και μετά από την ημερομηνία αυτή. Ειδικότερα, ισχύει για [...] έτη από τη Ημερομηνία Εκπλήρωσης¹⁰ και περιλαμβάνει αναλυτικά τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία η INNOVIS θα υποβάλλει στη GAP πρόβλεψη ως προς τα προϊόντα που θα χρειάζεται ανάλογα με τις ανάγκες της και εν συνεχεία θα τα παραγγέλνει και θα τα παραλαμβάνει. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι προβλέπεται δικαίωμα της INNOVIS οποτεδήποτε μετά την Ημερομηνία Έγκρισης να υποδείξει εναλλακτικό κατασκευαστή για το προϊόν που επιθυμεί, επωμιζόμενη τα σχετικά κόστη λόγω της αλλαγής.
10. Η Σύμβαση Διανομής¹¹ καταλαμβάνει κατά τα προαναφερόμενα τα Προϊόντα GAP, τα Προϊόντα Συνιδιοκτησίας και τα Προϊόντα Αδειοδότησης για την Ενδιάμεση Περίοδο, ενώ τα Διανεμόμενα Προϊόντα για [...] έτη καταρχήν με ημερομηνία έναρξης την ημερομηνία υπογραφής. Ωστόσο, σε σχετική διευκρίνιση η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι εκ παραδρομής τέθηκε η εν λόγω ημερομηνία έναρξης, ενώ θα έπρεπε να έχει τεθεί ως χρόνος έναρξης η Ημερομηνία Εκπλήρωσης. Η ανωτέρω σύμβαση περιλαμβάνει αναλυτικές προβλέψεις σχετικά με τους όρους διανομής και προώθησης των προϊόντων από την INNOVIS στην Ελλάδα, ενώ ρητά αναφέρει ότι η GAP δεν έχει δικαίωμα να διανέμει ή να προωθεί τα προϊόντα στην Ελλάδα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην Κύρια Σύμβαση.

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

11. Συμμετέχοντα μέρη στην παρούσα συναλλαγή είναι: (α) η INNOVIS PHARMA AEBE (ως αποκτώσα τον αποκλειστικό έλεγχο επιχείρηση) και (β) το μεταβιβαζόμενο τμήμα της GAP SA (ως η επιχείρηση-στόχος). Για λόγους πληρότητας στην παρούσα ενότητα παρατίθενται στοιχεία και για τη GAP.

II.1 INNOVIS PHARMA AEBE

12. Κύριο αντικείμενο δραστηριότητας της INNOVIS είναι η εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων, η προώθηση φαρμακευτικών προϊόντων για λογαριασμό τρίτων και η εμπορία καλλυντικών προϊόντων εντός της ελληνικής επικράτειας.¹²

εάν και σε ποιο βαθμό οι συμφωνίες τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενες μιας πράξης συγκέντρωσης, καθώς οι περιορισμοί που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα συνδεδεμένοι και απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 ΣΛΕΕ. Βλ. σχετικά σκέψη 21 Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29.01.2004, σελ. 1 – 22, καθώς και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους (2005/C/56/03), παρ. 2 επ.

¹⁰ Συναφώς, προβλέπεται ότι τουλάχιστον [...] πριν από τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης τα μέρη θα προσέλθουν σε διαπραγματεύσεις σχετικά με το αν και υπό ποιες προϋποθέσεις θα συνάψουν νέα σύμβαση.

¹¹ Συνοπτική περιγραφή της ως άνω σύμβασης θα υποβληθεί στον ΕΟΦ.

¹² Σημειώνεται ότι σε επίπεδο διανομής, η INNOVIS δεν διανέμει η ίδια τα προϊόντα της στα καταστήματα λιανικής (απευθείας μέσω εταιρίας του ομίλου στον οποίο ανήκει), αλλά έχει εμπιστευτεί τη σχετική υπηρεσία πανελλαδικά στην εταιρία ΦΑΜΑΡ ΑΕ, η οποία είναι ανεξάρτητη επιχείρηση από την INNOVIS.

13. Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας η INNOVIS ελέγχεται έμμεσα από κοινού από τις οικογένειες [...] και [...] ¹³, δεδομένου ότι, όπως δηλώνει η ίδια, «οι αποφάσεις που αφορούν στην εταιρία μας λαμβάνονται από κοινού από τις δύο οικογένειες – βασικούς μετόχους μας... χωρίς καμία εξαίρεση μέχρι σήμερα» ¹⁴. Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απώτεροι ελέγχοντες μέτοχοι της εταιρίας και ο τρόπος με τον οποίο την ελέγχουν έμμεσα.

Διάγραμμα 1: Μετοχική σύνθεση INNOVIS

[...]

14. Όπως προκύπτει από το διάγραμμα ανωτέρω, [...] ¹⁵ [...].

Π.1.1 Η πλευρά [...]

15. Η εταιρία [...] ελέγχεται αποκλειστικά από την εταιρία [...]. Ειδικότερα η τελευταία συμμετέχει στην πρώτη κατά 99%, το δε λοιπό 1% ανήκει στον ιδιώτη [...]. Η [...] ελέγχεται από κοινού από τους [...] και [...], οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτή με ποσοστό 50% έκαστος. Η [...] κατέχει και μια σειρά ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις, πλην της (έμμεσης κατά τα ανωτέρω) συμμετοχής της στην εξαγοράζουσα, οι οποίες διαπιστώθηκε ότι δεν δραστηριοποιούνται στην φαρμακευτική αγορά, κατόπιν προσκόμισης σχετικών πληροφοριών από τη γνωστοποιούσα.

Π.1.2 Η πλευρά [...]

16. Η [...] είναι εταιρία holding με μοναδική της δραστηριοποίηση την συμμετοχή της στην [...] και ελέγχεται από την οικογένεια [...], η οποία κατέχει εμμέσως το 70% του μετοχικού κεφαλαίου της ¹⁶, και δη μέσω των εταιριών [...] και [...]. Η [...] είναι κατά 100% μέτοχος της εταιρίας [...], η οποία κατέχει το 99,9998% της εταιρίας Pharmapath ABEE ¹⁷. Η Pharmapath ABEE δραστηριοποιείται στον κλάδο εμπορίας φαρμακευτικών, παραφαρμακευτικών, καλλυντικών και διαιτητικών προϊόντων, συμπληρωμάτων διατροφής και συναφών προϊόντων, ενώ από 01.03.2022 δραστηριοποιείται και στην παραγωγή φαρμάκων. Αποτελεί τον [...] κατά σειρά βάσει όγκου πωλήσεων ([...]%) προμηθευτή της INNOVIS. Ειδικότερα την προμηθεύει με τα φάρμακα ATROSTAT-ATORVALET (δραστική ουσία ATROVASTATIN) και QUEPIN (δραστική ουσία QUETIAPIN) ¹⁸ που αφορούν τις υπό κρίση επηρεαζόμενες αγορές ¹⁹.

¹³ Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η κάθε μία από τις οικογένειες αυτές εκλαμβάνεται για τους σκοπούς της διαπίστωσης του ελέγχου ως ενιαία οικονομική οντότητα, λόγω των δεσμών που υπάρχουν μεταξύ των μελών τους.

¹⁴ Βλ. 3342/28.04.2023 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

¹⁵ [...].

¹⁶ Βλ. Διάγραμμα 1.

¹⁷ [...].

¹⁸ Το δεύτερο αυτό φάρμακο QUEPIN, η Pharmapath το προμηθεύεται σε χύδην (bulk) μορφή από την εταιρία [...] και προβαίνει σε συσκευασία αυτού και προμήθεια στην INNOVIS.

¹⁹ Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, η εταιρία Pharmapath παράγει και εμπορεύεται προς την INNOVIS [...] σκευάσματα, ενώ δεν παράγει κανένα άλλο ανταγωνιστικό προς τα ανωτέρω σκευάσματα το οποίο να διατίθεται στην ελληνική αγορά (βλ. απάντηση 31 στην με αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 επιστολή της γνωστοποιούσας).

17. Περαιτέρω, ο [...] έχει τις ακόλουθες ελέγχουσες συμμετοχές (αποκλειστικός έλεγχος) σε άλλες εταιρίες, πλην της [...], όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 1. Οι εν λόγω εταιρίες, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, δεν δραστηριοποιούνται στην φαρμακευτική αγορά.

Πίνακας 1: Ελέγχουσες συμμετοχές [...]			
α/α	Εταιρία	Ποσοστό συμμετοχής	Αντικείμενο Δραστηριότητας
1.	[...]	[...]	Shipping holding company ²⁰
2.	[...]	[...]	Shipping holding company ²¹
3.	[...]	[...]	Εταιρία συμβούλων χρηματοοικονομικής και διοικητικής υποστήριξης επιχειρήσεων – τουριστικός / ξενοδοχειακός τομέας
4.	[...]	[...]	Ανάπτυξη ακινήτων και υπηρεσιών
5.	[...]	[...]	Ανάπτυξη ακινήτων και υπηρεσιών
6.	[...]	[...]	Ανάπτυξη, επένδυση και διαχείριση ακινήτων (Real Estate).

Πηγή: Έντυπο γνωστοποίησης και προσκομισθέντα στοιχεία²²

18. Επιπλέον, οι [...], πέραν του κοινού ελέγχου της εταιρίας [...]²³ ελέγχουν από κοινού τις εξής εταιρίες, οι οποίες σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, δεν δραστηριοποιούνται στην φαρμακευτική αγορά.

Πίνακας 2: Ελέγχουσες συμμετοχές [...]			
α/α	Εταιρία	Ποσοστό συμμετοχής	Αντικείμενο Δραστηριότητας
1.	[...] ²⁴	[...]	Shipping
2.	[...] ²⁵	[...]	Ανάπτυξη, επένδυση και διαχείριση ακινήτων (Real Estate).
3.	[...] ²⁶	[...]	Yachting

Πηγή: Έντυπο γνωστοποίησης και προσκομισθέντα στοιχεία²⁷

II.2 GAP SA

19. Η εταιρία ΓΚΑΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ, με διακριτικό τίτλο «GAP S.A.», εδρεύει στον Άγιο Δημήτριο Αττικής και έχει τις ακόλουθες βασικές δραστηριότητες:

²⁰ Η εν λόγω εταιρία είναι shipping holding company άλλων εταιριών με αντικείμενο τη ναυτιλία (βλ. σχετ. 16 και 14 του εντύπου γνωστοποίησης).

²¹ Η εν λόγω εταιρία είναι shipping holding company άλλων εταιριών με αντικείμενο τη ναυτιλία (βλ. σχετ. 15 και 14 του εντύπου γνωστοποίησης).

²² Βλ. σελ 15 εντύπου γνωστοποίησης και υπ' αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 επιστολή της γνωστοποιούσας σελ. 18.

²³ Βλ. Διάγραμμα 1.

²⁴ Η [...] ελέγχει με την σειρά της την εταιρία [...] από κοινού με μη σχετιζόμενους μετόχους (ειδικότερα κατέχει ποσοστό [...] της τελευταίας), η οποία δραστηριοποιείται στον ναυτιλιακό τομέα (Shipping)..

²⁵ Η [...] ελέγχει αποκλειστικά την εταιρία [...] (κατέχοντας ποσοστό συμμετοχής στην τελευταία [...]), η οποία δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη, επένδυση και διαχείριση ακινήτων (Real Estate).

²⁶ Το υπόλοιπο [...] της εταιρίας κατέχεται από μη σχετιζόμενους μετόχους.

²⁷ Βλ. σελ 16 εντύπου γνωστοποίησης και υπ' αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 επιστολή της γνωστοποιούσας σελ. 19.

- α) Εμπορία βιταμινούχων σκευασμάτων/συμπληρωμάτων διατροφής
- β) Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων και βιταμινούχων σκευασμάτων / συμπληρωμάτων διατροφής
- γ) Προώθηση, διανομή και εμπορία φαρμακευτικών σκευασμάτων και βιταμινούχων σκευασμάτων / συμπληρωμάτων διατροφής και
- δ) Ανάπτυξη προϊόντων (δημιουργία φακέλων) φαρμάκων και βιταμινούχων σκευασμάτων / συμπληρωμάτων διατροφής.

20. Μέτοχοι της εταιρίας GAP SA κατά το χρόνο υποβολής της γνωστοποίησης είναι δύο κυπριακές εταιρίες με τα ακόλουθα ποσοστά συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο:

Πίνακας 3: Μέτοχοι GAP SA	
Επωνυμία εταιρίας	Ποσοστό
[...]	[...]%
[...]	[...]%

Πηγή: Προσκομισθέντα στοιχεία²⁸

21. Κατά τη γνωστοποιούσα, απότεροι ελέγχοντες μέτοχοι των ανωτέρω εταιριών είναι μέλη της οικογένειας [...]²⁹.

II.2.1 Τα Μεταβιβαζόμενα Σκευάσματα - Τμήμα της GAP SA

22. Όπως προαναφέρθηκε η υπό κρίση συγκέντρωση αποτελεί εξαγορά τμήματος της GAP SA που συνίσταται στα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα επί των ακόλουθων πρωτότυπων και γενόσημων φαρμάκων^{30,31}:

Πίνακας 4: Μεταβιβαζόμενα φαρμακευτικά σκευάσματα		
α/α	Σήμα ³²	Θεραπευτική ένδειξη
1	Atrost	Δυσλιπιδαιμία
2	Berlex	Ενεργό έλκος δωδεκαδακτύλου, Ενεργό καλόηθες γαστρικό έλκος, Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση (ΓΟΠ), Συνδρόμου Zollinger-Ellison, Συνδυαστικά για την εκκρίωση του <i>Helicobacter pylori</i> σε ασθενείς με πεπτικό έλκος
3	Carder	Πρόληψη αθηροθρομβωτικών και θρομβοεμβολικών επεισοδίων
4	Claromycin	Αντιβιοτικό για θεραπεία λοιμώξεων
5	Depolan	Ψύχωση
6	Epimat	Ψύχωση
7	Esproza	Κατάθλιψη

²⁸ Βλ. την με αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 (απάντηση 1) επιστολή της γνωστοποιούσας.

²⁹ Βλ. την με αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 (απάντηση 1) επιστολή της γνωστοποιούσας. Βλ. και όρο 3.11 της Κύριας Σύμβασης «Ανταγωνιστικά προϊόντα – Απαγόρευση προσέλκυσης» όπου ο [...] αναφέρεται ως ο κύριος δικαιούχος της κυπριακής εταιρίας [...].

³⁰ Βλ. υπ' αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 (Σχετικό 5) και 2830/06.04.2023 (σελ. 4 απάντηση 8) επιστολές της γνωστοποιούσας.

³¹ Όπως αναφέρθηκε στην Ενότητα I.3., για το προϊόν [...] που περιλαμβάνεται στη λίστα των Διανεμόμενων Προϊόντων (βλ. Παράρτημα Ιβ της Κύριας Σύμβασης), δεν λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση σήματος, αλλά ούτε και κάποιου άλλου άυλου δικαιώματος σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις που ισχύουν για την κατηγορία στην οποία εντάσσεται (Διανεμόμενα Προϊόντα). Ως εκ τούτου, το εν λόγω προϊόν δεν αποτελεί μέρος του μεταβιβαζόμενου τμήματος της GAP.

³² Σημειώνεται ότι η εταιρία KAK και διανομέας των εν λόγω φαρμάκων είναι η GAP SA.

Πίνακας 4: Μεταβιβαζόμενα φαρμακευτικά σκευάσματα		
α/α	Σήμα ³²	Θεραπευτική ένδειξη
8	Fortathrin	Χρόνιες ρευματοπάθειες φλεγμονώδους αιτιολογίας, Οξεία ουρική αρθρίτιδα, Οστεοαρθρίτιδα σπονδυλικής στήλης και περιφερικών αρθρώσεων
9	Glopil	Υπέρταση
10	Lasium	Άνοια Alzheimer
11	Ligion	Στυτική δυσλειτουργία ενηλίκων ανδρών, Καλοήγη Υπερπλασία Προστάτη, Πνευμονική Αρτηριακή Υπέρταση
12	Matepil	Σχιζοφρένεια, Διπολική διαταραχή
13	Mitrotan	Πρόληψη αιμορραγίας μετά τον τοκετό, Αιμορραγία μετά τον τοκετό (ατονία μήτρας), Αιμορραγία από έκτρωση
14	Neocardon	Υπέρταση
15	Oasil	Αγχώδεις διαταραχές, Συμπληρωματικά στο σύνδρομο στερήσεως του οινοπνεύματος
16	Solben	Μείζον Καταθλιπτικό Επεισόδιο, Ιδεοληπτική Ψυχαναγκαστική Διαταραχή, Διαταραχή Πανικού με και χωρίς αγοραφοβία, Κοινωνικές Αγχώδεις Διαταραχές/Κοινωνική φοβία, Γενικευμένη Αγχώδης Διαταραχή, Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες
17	Supranitrin	Στεφανιαία νόσος και καρδιακή ανεπάρκεια, Βασική θεραπεία της στηθάγχης, Στηθάγχη προσπάθειας και στηθάγχη κατακλίσεως, Στηθάγχη μετεμφραγματική
18	Tiaden	Υπέρταση, Οίδημα Καρδιακής Αιτιολογίας, Κίρρωση ήπατος με ασκίτη και οίδημα
19	Z-Bec	Υπέρταση, Συμπτωματικής καρδιακής ανεπάρκειας, Νεφρικής νόσου σε υπερτασικούς
20	Zencil	Υπέρταση
21	Zirus	Δυσλιπιδαιμία
22	Zopitel	Άνοια Alzheimer
23	Zoxil	Σχιζοφρένεια, Μανία

Πηγή: Προσκομισθέντα στοιχεία³³

23. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα μεταβιβάζονται οι άδειες κυκλοφορίας για τα φάρμακα Atrost, Carder, Zencil, Ligion, Berlex, Zoxil, Zopitel, Claromycin, Depolan, Glopil, Lasium, Neocardon, Z-Bec, Tiaden, Zirus, Matepil, Epimat, Esproza και Solben, ενώ δεν μεταβιβάζονται οι άδειες για τα φάρμακα Fortathrin, Mirtotan, Oasil και Supranitrin.³⁴ Στα δικαιώματα της άδειας κυκλοφορίας περιλαμβάνεται η αποκλειστική διανομή, παραγωγή και εμπορία των μεταβιβαζόμενων φαρμάκων. Στην εξεταζόμενη συναλλαγή και σε σχέση με τα φάρμακα που μεταβιβάζονται οι άδειές τους, για τα μεν Προϊόντα Αδειοδότησης η παραγωγή θα γίνεται με βάση την συμφωνία που θα ισχύει (πλέον μεταξύ δικαιοπαρόχου και INNOVIS) και για τα λοιπά η παραγωγή θα γίνεται από την GAP σύμφωνα με τη Σύμβαση Προμήθειας, με την οποία η INNOVIS, πλέον ως κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας, αναθέτει στην GAP ως εργολάβο την παραγωγή τους.

II.3 ΚΥΚΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

24. Συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην κρινόμενη συγκέντρωση είναι αφενός η αποκτώσα εταιρία INNOVIS PHARMA AEBE³⁵ και αφετέρου, ως επιχείρηση-στόχος, το μεταβιβαζόμενο τμήμα της επιχείρησης GAP SA, όπως εξετέθη ανωτέρω.

³³ Βλ. υπ' αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 (Σχετικό 5) και 2830/06.04.2023 (σελ. 4 απάντηση 8) επιστολές της γνωστοποιούσας.

³⁴ Για τα φάρμακα Ligion και Berlex το δικαίωμα επί του Φακέλου Έγκρισης παραμένει στην GAP από κοινού με την INNOVIS, με αποκλειστικό σκοπό να εξυπηρετεί συμφωνίες με πελάτες της, άλλους κατόχους άδειας κυκλοφορίας των φαρμάκων αυτών, μόνο σε αγορές του εξωτερικού.

³⁵ Βλ. και σημεία 145-147 Κωδικοποιημένης Ανακοίνωσης της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2008/C 95/01).

25. Ως προς τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών της αποκτώσας εταιρίας, σημειώνεται ότι πρόκειται για τον κύκλο εργασιών αυτής και του ομίλου της, ενώ ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης-στόχου αντιστοιχεί μόνο στο μεταβιβαζόμενο τμήμα της GAP SA.
26. Ενόψει των ανωτέρω, ο κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων το τελευταίο οικονομικό έτος (2022) στην παγκόσμια και ελληνική αγορά, βάσει των εκτιμήσεων που προσκόμισε η Γνωστοποιούσα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 5: Κύκλοι εργασιών 2022 ³⁶ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων (σε €)		
Μέρη της συναλλαγής	Παγκόσμια αγορά	Ελληνική αγορά
Όμιλος INNOVIS ³⁷	[...]	[...]
Εξαγοραζόμενο τμήμα GAP SA ³⁸	[...]	[...]
Σύνολο	[...]	[...]

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα³⁹

III. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

27. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 3959/2011 συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται, όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία μία ή περισσότερες επιχειρήσεις ή ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο.
28. Η γενική ρήτρα της εν λόγω διάταξης συγκεκριμενοποιείται περαιτέρω με τις παρ. 3⁴⁰ και 4⁴¹ του ίδιου άρθρου, που ορίζουν την έννοια και το υποκείμενο του ελέγχου αντίστοιχα. Σύμφωνα με αυτές, έλεγχος συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μίας επιχείρησης, όσον δε αφορά τα μέσα απόκτησης ελέγχου ορίζεται ότι αυτός δύναται να απορρέει από την

³⁶ Πρόκειται για εκτιμήσεις του κύκλου εργασιών έτους 2022.

³⁷ Περιλαμβάνεται ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που ελέγχουν οι οικογένειες [...], κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011.

³⁸ Από τον προσκομισθέντα κύκλο εργασιών του εξαγοραζόμενου τμήματος της GAP που είναι 23.051.094 € (βλ. σχετικό 4 της επιστολής με αρ. πρωτ. 2617/30.032023) έχουν αφαιρεθεί οι πωλήσεις του [...] για το έτος 2022 που είναι [...] € (βλ. σχετικό 17 της γνωστοποίησης) καθώς για αυτό το προϊόν δε λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση σήματος, αλλά ούτε και κάποιου άλλου άυλου δικαιώματος.

³⁹ Βλ. υπ' αρ. πρωτ. 2617/30.03.2023 απαντητική επιστολή της γνωστοποιούσας (σχετικό 4).

⁴⁰ Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 3959/2011 «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από: α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης».

⁴¹ Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5 του Ν. 3959/2011 «Ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, τα οποία: α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές».

απόκτηση δικαιωμάτων κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης ή από δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μίας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών.

29. Το πλέον σύνηθες μέσο απόκτησης ελέγχου είναι η απόκτηση μετοχών ή στοιχείων του ενεργητικού μίας επιχείρησης⁴² (όλων ή μέρους αυτών), αντικείμενο δε του ελέγχου μπορεί να είναι και τα στοιχεία του ενεργητικού μίας επιχείρησης ή ορισμένα μόνο από αυτά, υπό την προϋπόθεση όμως ότι αποτελούν το σύνολο ή τμήμα μίας επιχείρησης, ήτοι μία επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί να προσδιοριστεί σαφώς ο κύκλος εργασιών. Η ίδια προϋπόθεση ισχύει, όταν η απόκτηση αφορά αποκλειστικά και μόνο άυλα περιουσιακά στοιχεία (π.χ. σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας), δηλ. και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται τα στοιχεία αυτά να συνιστούν επιχειρηματική δραστηριότητα με χωριστό κύκλο εργασιών⁴³.
30. Με βάση την πρακτική της ΕΕπ και της ΕΑ, την ανωτέρω προϋπόθεση της συγκρότησης επιχειρηματικής δραστηριότητας με αυτοτελή παρουσία στην αγορά και προσδιορισμό κύκλο εργασιών πληρούν κατά κανόνα περιουσιακά στοιχεία ή συνδυασμοί περιουσιακών στοιχείων⁴⁴ που περιέχουν τα απαραίτητα συστατικά στοιχεία μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως εγκαταστάσεις παραγωγής, εμπορικά σήματα, άδειες και εγγυήσεις σχετικά με τη λειτουργία των στοιχείων ενεργητικού, τεχνογνωσία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού, φήμη και πελατεία, απασχολούμενο προσωπικό, πρόσβαση στην αγορά⁴⁵.

⁴² Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ C 95/1 της 16.4.2008) (εφεξής και Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση), η οποία αφορά τις αντίστοιχες με του Ν. 3959/2011 διατάξεις του ως άνω Κανονισμού, παρ. 17.

⁴³ Βλ. σχετικά Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 24.

⁴⁴ Βλ. Johannes Lubking and Daniel Dittert σε Götz Drauz and Christopher W. Jones (επεξ.), EU Competition Law, τόμος II, Mergers and Acquisitions (Belgium: Claeys & Casteels, 2012), σελ. 52, παρ. 2.34. Βλ. επίσης ενδεικτικά υπόθεση COMP/M.4957, Perstorp Holding/Solvay Interlox (Caprolactones business), σκ. 5-6, υπόθεση COMP/M.5363, Santander/Bradford & Bingley Assets, σκ. 10-12, υπόθεση COMP/M. 5721, Otto/Primondo Assets, σκ. 10, υπόθεση COMP/M.6853, Flextronics International/Certain assets belonging to Motorola Mobility, σκ. 8 και 11, υπόθεση COMP/M.5727, Microsoft/Yahoo!Search Business, σκ. 14-19, και υπόθεση COMP/M.2857, ECS/IEH. Βλ. επιπροσθέτως και αποφάσεις βρετανικής Αρχής Ανταγωνισμού (OFT) της 17.4.2005 (υπόθεση ME/1556/05) και της 21.4.2009 (υπόθεση ME/4081/09), όπου κρίθηκε ότι δε στοιχειοθετεί συγκέντρωση μόνο η αγορά ή η μίσθωση ακινήτου (γης και κτηριακών εγκαταστάσεων), χωρίς να συνοδεύεται από τη μεταβίβαση άλλων δικαιωμάτων ή περιουσιακών στοιχείων, όπως στοκ, εξαρτήματα, κινητός εξοπλισμός, λίστες προμηθευτών, συμβάσεις προμήθειας, φήμη και πελατεία, εργασιακές συμβάσεις.

⁴⁵ Αντίστοιχη προσέγγιση έχει υιοθετηθεί και από την ΕΑ, σύμφωνα με την πρακτική της οποίας ως στοιχεία ενεργητικού στα οποία μπορεί να αποδοθεί με σαφήνεια κύκλος εργασιών σε συγκεκριμένη αγορά έχουν κριθεί ενδεικτικά από κοινού τα ακόλουθα: α) μισθωμένες εγκαταστάσεις σε συνδυασμό με άυλη εμπορική αξία (υπεραξία, «αέρας», φήμη και πελατεία), πάγιο εξοπλισμό, εμπορεύματα, άδειες καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος καθώς και πρόσληψη μέρους του προσωπικού που θα εκδηλώσει σχετικό ενδιαφέρον δυνάμει νέων ατομικών συμβάσεων εργασίας (ΕΑ 572/2013 και 582/2013), β) εγκαταστάσεις σε συνδυασμό με αποθέματα, δικαίωμα χρήσης εμπορικού σήματος, φήμη και πελατεία καθώς και το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις με τις προμηθεύτριες εταιρίες (ΕΑ 375/2008 και 386/2008), γ) εγκαταστάσεις σε συνδυασμό με ενσώματα πάγια και εξοπλισμό, κινητές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και συμβάσεις εργασίας των επηρεαζόμενων εργαζομένων (ΕΑ 319/2006), δ) πάγια στοιχεία του ενεργητικού σε

31. Περαιτέρω, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011 για την κατάφαση ύπαρξης συγκέντρωσης απαιτείται η μεταβολή του ελέγχου να έχει μόνιμο χαρακτήρα⁴⁶, ο οποίος δεν αναιρείται, όταν η γνωστοποιούμενη πράξη έχει ορισμένη χρονική διάρκεια, που κρίνεται επαρκής, ώστε να επιφέρει μία μόνιμη μεταβολή στο καθεστώς του ελέγχου⁴⁷. Ωστόσο, η απόκτηση ελέγχου με την απόκτηση μετοχών ή στοιχείων ενεργητικού κατά κανόνα δεν περιορίζεται σε ορισμένο χρονικό διάστημα και επομένως θεωρείται δεδομένο ότι οδηγεί σε μόνιμη μεταβολή του ελέγχου⁴⁸.
32. Εν προκειμένω, η INNOVIS αποκτά τμήμα της επιχείρησης GAP το οποίο συνίσταται στα απαραίτητα δικαιώματα για την αποκλειστική κυκλοφορία και διανομή στην Ελλάδα συγκεκριμένων φαρμάκων που επί του παρόντος εμπορεύεται η GAP. Η σκοπούμενη συγκέντρωση διενεργείται με ένα σύνολο ταυτόχρονων πράξεων (τη συνομολόγηση της Κύριας Σύμβασης, της Σύμβασης Προμήθειας και της Σύμβασης Διανομής) που έλαβαν χώρα στις 23.02.2023, των οποίων δεν προηγούνται ή έπονται άλλα σημαντικά γεγονότα. Η συγκέντρωση αφορά στην εμπορική εκμετάλλευση άυλων αγαθών, τη διανομή και εμπορία των μεταβιβαζόμενων φαρμάκων και τη μεταφορά εξειδικευμένου προσωπικού που συνδέεται με αυτά τα φαρμακευτικά σκευάσματα και κατατείνει στην αποκλειστική κυκλοφορία από την εξαγοράζουσα των φαρμακευτικών σκευασμάτων που καταλαμβάνονται από τις ως άνω συμβάσεις.
33. Η μεταβολή του ελέγχου επέρχεται δυνάμει της Κύριας Σύμβασης, η οποία θέτει το βασικό πλαίσιο της συναλλαγής και καθορίζει τα επιμέρους δικαιώματα που αποκτώνται ανά κατηγορία σκευασμάτων. Δυνάμει αυτής, η GAP μεταβιβάζει στην INNOVIS τις άδειες κυκλοφορίας, σήματα, όλα τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και πνευματικής ιδιοκτησίας των Φακέλων Έγκρισης,

συνδυασμό με άυλα στοιχεία του ενεργητικού, αποθέματα, εκκρεμείς παραγγελίες, συμβάσεις και σχέσεις εξαρτημένης εργασίας του προσωπικού που αφορούν σε συγκεκριμένη δραστηριότητα της επιχείρησης (ΕΑ 174/2000), δ) δικαίωμα διοργάνωσης και διεξαγωγής του αμοιβαίου υποδρομιακού στοιχήματος στην Ελλάδα και δικαίωμα για την παραγωγή, λειτουργία, κυκλοφορία, προβολή και εν γένει διαχείριση των Κρατικών Λαχείων (ΕΑ 611/2015 και ΕΑ 573/2013). Βλ. επίσης ΕΑ 542/2012 σχετικά με τη συγκέντρωση μέσω απόκτησης από την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. όλων των συμβατικών σχέσεων από συμβάσεις ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ του πιστωτικού συνεταιρισμού «Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα Συν.Π.Ε.» και τρίτων, καθώς και των απαιτήσεων τρίτων κατά της ανωτέρω Τράπεζας από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων με αυτή, αλλά και ΕΑ 655/2018 και 659/2018 αναφορικά με την απόκτηση αποκλειστικών άυλων δικαιωμάτων (σήματα εφημερίδων και περιοδικών) τα οποία κρίθηκε ότι συνιστούν αυτοτελή επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα με ορισμένο κύκλο εργασιών.

⁴⁶ Το αυτό ισχύει και στις περιπτώσεις μεταβίβασης άυλου δικαιώματος, όπως εν προκειμένω. Βλ. σχετικά υποσ. 31 της Κωδικοποιημένης Ανακοίνωσης.

⁴⁷ Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 28 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Π.χ. υπόθεση COMP/M.2632 — Deutsche Bahn/ECT International/United Depots/JV της 11.2.2002, παρ. 9 (με σύμβαση διάρκειας 8 ετών, που θεωρήθηκε επαρκές χρονικό διάστημα), υπόθεση COMP/M.2903 - DaimlerChrysler/Deutsche Telekom/JV της 30.4.2003, παρ. 12 (όπου θεωρήθηκε επαρκές το χρονικό διάστημα των 12 ετών, κατά το οποίο θα είχε ισχύ η σύμβαση της κοινής επιχείρησης με το γερμανικό Δημόσιο), υπόθεση COMP/M.3858 Lehman Brothers/Starwood/Le Meridien της 20.7.2005, όπου η Επιτροπή έκρινε επαρκές ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα 10-15 ετών, αλλά όχι ένα διάστημα 3 ετών (βλ. παρ. 9). Επίσης, βλ. ΕΑ 573/2013, με την οποία κρίθηκε ότι υφίσταται μόνιμη μεταβολή ελέγχου από την παραχώρηση του δικαιώματος επί των Κρατικών Λαχείων στην ΟΠΑΠ για διάστημα 12 ετών, καθώς και ΕΑ 611/2015, στην οποία η μεταβίβαση του δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής του αμοιβαίου υποδρομιακού στοιχήματος στην Ελλάδα για 20 έτη θεωρήθηκε επαρκής.

⁴⁸ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, υποσ. 34.

καθώς και διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τεχνογνωσία της GAP (Τεχνολογία GAP⁴⁹ σύμφωνα με την Κύρια Σύμβαση). Αναλυτικότερα, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην Ενότητα Ι.3, ανάλογα με τα ειδικότερα δικαιώματα που κατέχει η GAP επί των μεταβιβαζόμενων προϊόντων και τις συμβατικές ρυθμίσεις που θα ισχύσουν ως προς αυτά, τα εν λόγω προϊόντα κατηγοριοποιούνται στις ακόλουθες 4 κατηγορίες: α) Προϊόντα GAP, β) Προϊόντα Συνιδιοκτησίας, γ) Προϊόντα Αδειοδότησης και δ) Διανεμόμενα Προϊόντα. Επί των ανωτέρω μεταβιβάζονται από την GAP στην INNOVIS τα ακόλουθα: α) τα σήματα των Προϊόντων όλων των παραπάνω κατηγοριών⁵⁰ β) οι άδειες κυκλοφορίας των Προϊόντων GAP, των Προϊόντων Συνιδιοκτησίας και των Προϊόντων Αδειοδότησης γ) τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και πνευματικής ιδιοκτησίας των Φακέλων Έγκρισης, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και η τεχνογνωσία για τα Προϊόντα GAP⁵¹. Περαιτέρω, η μεταβίβαση των ως άνω δικαιωμάτων συνοδεύεται και από τη μεταφορά μέρους του προσωπικού στην INNOVIS⁵².

34. Η Σύμβαση Προμήθειας και Σύμβαση Διανομής πλαισιώνουν την Κύρια Σύμβαση και είναι τρόπον τινά παρεπόμενες αυτής, καθώς ρυθμίζουν τις αναγκαίες λεπτομέρειες και τους όρους υπό τους οποίους η INNOVIS θα προμηθεύεται, θα διανέμει και θα προωθεί τα επίμαχα προϊόντα στην Ελλάδα, όπως προβλέπεται από το αντικείμενο και τον σκοπό των εν λόγω συμβάσεων. Η παρεπόμενη φύση των ως άνω δύο Συμβάσεων στην Κύρια Σύμβαση, οι οποίες αναπαράγουν την κατηγοριοποίηση φαρμάκων της Κύριας Σύμβασης, προκύπτει εκτός από τον ίδιο το σκοπό των προαναφερόμενων δύο συμβάσεων, και από το γεγονός αφενός ότι αφετηρία της διάρκειάς τους είναι η Ημερομηνία Εκπλήρωσης της Κύριας Σύμβασης⁵³, αφετέρου ότι μεταξύ άλλων λύνονται αυτοδικαίως πριν από την Ημερομηνία Έγκρισης⁵⁴ σε περίπτωση λύσης της Κύριας Σύμβασης⁵⁵. Άλλωστε τόσο η Σύμβαση Προμήθειας όσο και η Σύμβαση Διανομής ισχύουν και καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις προμήθειας και διανομής συγκεκριμένων κατηγοριών φαρμάκων, διαφορετικών η καθεμία, μόνο για την Ενδιάμεση Περίοδο⁵⁶, συνεχίζουν δε να ισχύουν ως προς τις λοιπές κατηγορίες η μεν Σύμβαση Προμήθειας για συνολικά [...], η δε Σύμβαση Διανομής για [...].

⁴⁹ Βλ. Κεφάλαιο «Ορισμοί» της Κύριας Σύμβασης, υπό 1.9. όπου αναφέρεται ότι Τεχνολογία GAP σημαίνει, συλλογικά, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και την τεχνογνωσία της GAP.

⁵⁰ Υπενθυμίζεται ότι εξαίρεση αποτελεί το προϊόν [...] που περιλαμβάνεται στη λίστα των Διανεμόμενων Προϊόντων για το οποίο δεν λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση σήματος, αλλά ούτε και κάποιου άλλου άυλου δικαιώματος σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις που ισχύουν για την κατηγορία στην οποία εντάσσεται (Διανεμόμενα Προϊόντα). Ως εκ τούτου, το εν λόγω προϊόν δεν αποτελεί μέρος του μεταβιβαζόμενου τμήματος της GAP.

⁵¹ Βλ. άρθρα 3.1., 3.2. και 3.7. της Κύριας Σύμβασης.

⁵² Βλ. «Προοίμιο» της Κύριας Σύμβασης, υπό 5 και άρθρο 3.12.

⁵³ Βλ. άρθρο 13 της Σύμβασης Προμήθειας και άρθρο ΣΤ της Σύμβασης Διανομής. Για το ειδικότερο ζήτημα της έναρξης της διάρκειας ισχύος της Σύμβασης Διανομής ως προς τα Διανεμόμενα Προϊόντα βλ. Ενότητα Ι.3.

⁵⁴ Ημερομηνία Έγκρισης για κάθε συγκεκριμένο Προϊόν σημαίνει την ημερομηνία κατά την οποία ο ΕΟΦ χορηγεί έγκριση για τη μεταφορά της Άδειας Κυκλοφορίας Προϊόντος του εν λόγω προϊόντος από την GAP στην INNOVIS. Βλ. «Προοίμιο» της Κύριας Σύμβασης, υπό 1.3. Αφορά τα Προϊόντα GAP, τα Προϊόντα Συνιδιοκτησίας και τα Προϊόντα Αδειοδότησης, των οποίων οι άδειες μεταβιβάζονται στην INNOVIS.

⁵⁵ Βλ. άρθρο 13.3. της Σύμβασης Προμήθειας και όρο «ΣΤ. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ» της Σύμβασης Διανομής.

⁵⁶ Ήτοι από την Ημερομηνία Εκπλήρωσης μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της μεταβίβασης των σχετικών αδειών κυκλοφορίας από τον ΕΟΦ, η οποία έγκριση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Κύρια Σύμβαση προβλέπεται να παρασχεθεί εντός [...] από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Ειδικότερα η Σύμβαση Προμήθειας καταλαμβάνει

35. Συνεπώς, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, με την υπό κρίση πράξη η γνωστοποιούσα αποκτά ένα σύμπλεγμα αποκλειστικών άυλων δικαιωμάτων τα οποία συνιστούν αυτοτελή επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα με ορισμένο κύκλο εργασιών έναντι αντιτίμου [...]€⁵⁷, γεγονός το οποίο επίσης αποδεικνύει ότι τα επίμαχα δικαιώματα αποτελούν περιουσιακά στοιχεία με αξία στις συναλλαγές⁵⁸. Για τις ανάγκες υπαγωγής της πράξης στην έννοια της συγκέντρωσης, είναι αδιάφορο εν προκειμένω το γεγονός ότι δεν μεταβιβάζονται για όλα τα προϊόντα που αφορά η συναλλαγή άπαντα τα προαναφερόμενα δικαιώματα, αλλά, κατά περίπτωση, είτε εκείνα που διαθέτει η GAP επί των οικείων προϊόντων⁵⁹ ή εκείνα που είναι απαραίτητα για την πραγμάτωση του σκοπού της συναλλαγής, λαμβανομένων υπόψη και άλλων παραμέτρων⁶⁰, εφόσον τα κατά περίπτωση μεταβιβαζόμενα δικαιώματα έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση επιχειρηματικής δραστηριότητας που παράγει κύκλο εργασιών.
36. Περαιτέρω, το γεγονός ότι η Σύμβαση Προμήθειας και η Σύμβαση Διανομής έχουν για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων ισχύ που εκτείνεται μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου γεγονότος⁶¹, για τις δε λοιπές κατηγορίες ισχύουν για [...] και [...] αντίστοιχα, ουδόλως επιδρά στην αξιολόγηση επί της μονιμότητας της μεταβολής του ελέγχου, καθώς σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η υπό κρίση συναλλαγή διενεργείται όχι μέσω αυτών αλλά μέσω της Κύριας Σύμβασης, η οποία δεν έχει ορισμένη διάρκεια. Ως εκ τούτου η μεταβολή ελέγχου επί τμήματος επιχείρησης έχει εν προκειμένω και μόνιμο χαρακτήρα.
37. Συμπερασματικά, η υπό κρίση πράξη συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων, καθώς η μεταβίβαση άυλων στοιχείων του ενεργητικού και προσωπικού έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση αυτοτελούς επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας που παράγει ορισμένο κύκλο εργασιών.

IV. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΑ

38. Βάσει των κύκλων εργασιών των μερών, οι οποίοι παρατίθενται στην ενότητα II.3, καταρχήν πληρούνται τα ποσοτικά όρια που τίθενται με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011⁶².

τα Προϊόντα Αδειοδότησης μόνο για το εν λόγω διάστημα, το ίδιο δε ισχύει ως προς τη Σύμβαση Διανομής για τις 3 από τις 4 κατηγορίες φαρμάκων (τα Προϊόντα GAP, τα Προϊόντα Συνιδιοκτησίας και τα Προϊόντα Αδειοδότησης).⁵⁷ Βλ. όρο 4.1. της Κύριας Σύμβασης.

⁵⁷ Βλ. όρο 4.1. της Κύριας Σύμβασης.

⁵⁸ Βλ. σχετικά Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 24 επ.

⁵⁹ Υπενθυμίζεται ότι στα Προϊόντα Αδειοδότησης η GAP δεν διαθέτει το σύνολο των προαναφερόμενων δικαιωμάτων, καθώς δεν κατέχει την ιδιοκτησία των Φάκελων Έγκρισης. Σε αυτά τα προϊόντα μεταβιβάζονται το σήμα, η άδεια κυκλοφορίας και το δικαίωμα χρήσης επί των Φάκελων Έγκρισης.

⁶⁰ Στην περίπτωση των Προϊόντων Συνιδιοκτησίας τα δικαιώματα επί των Φακέλων Έγκρισης δε μεταβιβάζονται εξ ολοκλήρου, αλλά θα κατέχονται από κοινού από τις δύο εταιρίες, αποκλειστικά και μόνο προκειμένου η GAP να εξυπηρετεί συμφωνίες με πελάτες της στο εξωτερικό. Ωστόσο, πέραν του ότι η INNOVIS αποκτά επί των προϊόντων αυτών και άλλα δικαιώματα εξ ολοκλήρου (άδειες κυκλοφορίας και σήματα), προβλέπεται ρητά ότι η GAP απαγορεύεται να χρησιμοποιεί τους εν λόγω φακέλους στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, με αυτό τον τρόπο δεν αναιρείται ο σκοπός της συναλλαγής.

⁶¹ Ήτοι την έγκριση από τον ΕΟΦ της μεταβίβασης των σχετικών αδειών κυκλοφορίας.

⁶² «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ... που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος

39. Περαιτέρω, η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν έχει κοινοτική διάσταση, καθώς δεν πληρούνται τα κατώφλια κύκλου εργασιών που προβλέπονται στο άρθρο 1 παρ. 2⁶³ και 3⁶⁴ του Κανονισμού 139/2004⁶⁵. Ειδικότερα, ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των μερών υπολείπεται των 2,5 δις. ευρώ και συνεπώς δεν πληρούται το ποσοτικό όριο της παρ. 2 στ. α ούτε της παρ. 3 στ. α.
40. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συγκέντρωση έχει εθνική διάσταση και υπόκειται σε γνωστοποίηση ενώπιον της ΕΑ.

V. ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ, ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

41. Το έντυπο γνωστοποίησης υπεβλήθη στην ΕΑ στις 06.03.2023⁶⁶, ήτοι εντός 30 ημερών από τις 23.02.2023, οπότε και υπεγράφησαν οι συμβάσεις επί των οποίων βασίζεται η συναλλαγή (Κύρια Σύμβαση, Σύμβαση Προμήθειας και Σύμβαση Διανομής), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011. Με την ως άνω γνωστοποίηση συνυποβλήθηκε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 αποδεικτικό για την κατάθεση παραβόλου ποσού 1.100 €. Επίσης, η γνωστοποιηθείσα πράξη δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ⁶⁷, ενώ σχετική ανάρτηση έγινε στις 09.03.2023 και στο διαδικτυακό τόπο της ΕΑ κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 του Ν. 3959/2011. Ως εκ τούτου, η εν λόγω γνωστοποίηση θεωρείται εμπρόθεσμη και παραδεκτή.
42. Κατά την εξέταση του φακέλου η Υπηρεσία διαπίστωσε ότι το ανωτέρω έντυπο γνωστοποίησης δεν είχε συμπληρωθεί πλήρως και απέστειλε προς τη γνωστοποιούσα τις με αριθ. πρωτ. οικ. 2258/15.03.2023 και 2708/03.04.2023 επιστολές παροχής στοιχείων βάσει των άρθρων 8 και 38 του Ν. 3959/2011. Η γνωστοποιούσα κατόπιν σχετικής παράτασης που έλαβε⁶⁸ απάντησε στη μεν

εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο (2) τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

⁶³ «Μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος».

⁶⁴ «Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ· β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ· γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β), δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος».

⁶⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 24/1 της 29.01.2004).

⁶⁶ Με αριθ. πρωτ. 2005.

⁶⁷ Βλ. φύλλο της 09.03.2023 προσκομισθέν με το με αρ. πρωτ. 2075/09.03.2023 έγγραφο.

⁶⁸ Βλ. με αριθ. πρωτ. 2341/17.03.2023 σχετικό αίτημα και με αριθ. πρωτ. 2377/20.03.2023 απάντηση.

πρώτη εκ των ως άνω επιστολών της Υπηρεσίας με τη με αριθ. πρωτ. 2617/30.03.2023 επιστολή, στη δε δεύτερη με τη με αριθ. πρωτ. 2830/06.04.2023 επιστολή, οπότε και η γνωστοποίηση κατέστη πλήρης και προσήκουσα. Ως εκ τούτου, η προθεσμία έκδοσης της σχετικής απόφασης της ΕΑ παρέρχεται στις 08.05.2023.

VI. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

43. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σ' αυτές.
44. Κατά πάγια πρακτική και νομολογία (τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο), η ΕΑ επικεντρώνει την έρευνά της στις «επηρεαζόμενες» σχετικές αγορές της εκάστοτε υπό κρίση συγκέντρωσης, δηλαδή, στις αγορές εκείνες όπου παρουσιάζεται σημαντικός βαθμός επικάλυψης μεταξύ των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Ως «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

VI.1 ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

45. Στο φαρμακευτικό κλάδο το αρχικό σημείο ανάλυσης για την οριοθέτηση της σχετικής αγοράς αποτελεί η ταξινόμηση του φαρμακευτικού σκευάσματος βάσει των επιστημονικών κατηγοριοποιήσεων του. Συνεπώς, η αρχική ανάλυση συνήθως γίνεται ως προς την εξέταση του συστήματος Ανατομικής Θεραπευτικής Χημικής ταξινόμησης (εφεξής ATC), που επινοήθηκε από την European Pharmaceutical Market Research Association (EphMRA) και τηρείται από την EphMRA και την Intercontinental Medical Statistics (IMS) και αναγνωρίζεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Εκτός αυτού, για την οριοθέτηση της σχετικής αγοράς λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες, όπως, μεταξύ άλλων, το πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς και η λειτουργική εναλλαξιμότητα του φαρμάκου.

46. Σύμφωνα με την ATC, τα φαρμακευτικά σκευάσματα τα φάρμακα διακρίνονται με βάση τις θεραπευτικές κατηγορίες τους σε 5 διαφορετικά επίπεδα:
- Επίπεδο 1: δείχνει την ανατομική κύρια ομάδα (A, B, C, D, κ.λπ.)
 - Επίπεδο 2: δείχνει την θεραπευτική κύρια ομάδα
 - Επίπεδο 3: δείχνει την θεραπευτική/φαρμακολογική υποομάδα
 - Επίπεδο 4: δείχνει την χημική/θεραπευτική/φαρμακολογική υποομάδα
 - Επίπεδο 5: δείχνει την χημική/δραστική ουσία

VI.1.1 Η άποψη της Γνωστοποιούσας

47. Η Γνωστοποιούσα αναφέρει ότι σειρά αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έκριναν ότι οι σχετικές αγορές προϊόντος σε σχέση με τα φαρμακευτικά σκευάσματα οριοθετούνται βάσει της ταξινόμησης ATC. Το τρίτο επίπεδο ATC, το οποίο επιτρέπει την ομαδοποίηση των φαρμάκων σε ότι αφορά τις θεραπευτικές ενδείξεις τους (δηλαδή την προβλεπόμενη χρήση τους), χρησιμοποιείται ως σημείο εκκίνησης για τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος σε υποθέσεις ανταγωνισμού.
48. Περαιτέρω, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι στην περίπτωση των γενόσημων φαρμάκων, είναι πιο ενδεδειγμένο να λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο ορισμού των προϊόντικών σχετικών αγορών αυτό της δραστικής ουσίας που οδηγεί ενδεχομένως σε στενότερη θεώρηση της σχετικής αγοράς κάτι που σύμφωνα με την ίδια έχει κριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως εκ τούτου, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι για τα πρωτότυπα σκευάσματα ο ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντος πρέπει να γίνει με κριτήριο αναφοράς το ATC 3 επίπεδο, ενώ για τα γενόσημα φάρμακα ο ορισμός της σχετικής αγοράς πρέπει να γίνει με βάση τη δραστική ουσία.
49. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, στην υπό κρίση υπόθεση, το ζήτημα του κριτηρίου αναφοράς για τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος μπορεί να μείνει ανοικτό διότι είτε ο αποκτών δεν έχει κανένα μερίδιο αγοράς (δεν υφίσταται δηλαδή καμία οριζόντια επικάλυψη) είτε τα προκαλούμενα από την σκοπούμενη συγκέντρωση μερίδια είναι τέτοια που δεν αναμένεται να προκαλέσουν σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.
50. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, από απόψεως ορισμού της σχετικής γεωγραφικής αγοράς έχει παγίως κριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι εξαιτίας του αυστηρού και πολύπλοκου κανονιστικού καθεστώτος στο οποίο υπόκειται στα κράτη μέλη η παραγωγή και εμπορία των φαρμάκων, το πλαίσιο αυτό θα πρέπει κατά βάση να ορισθεί σε εθνικό επίπεδο. Στο βαθμό που η αποκτώσα μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης θα είναι η μόνη που θα έχει το δικαίωμα εντός της ελληνικής επικράτειας να προμηθεύει τα μεταβιβαζόμενα σκευάσματα σε χονδρεμπόρους, φαρμακευτικούς συνεταιρισμούς, σε νοσοκομεία ή και απευθείας σε φαρμακεία, η περίπτωση να οριστεί η σχετική αγορά σε υπό-εθνικό επίπεδο (περιφερειακό) θα πρέπει να αποκλειστεί. Είναι χαρακτηριστικό από αυτή την άποψη ότι οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν απέκλεισε ένα τέτοιο ενδεχόμενο δεν αφορούσαν σε συγκεντρώσεις μεταξύ φαρμακοβιομηχανιών, όπως εν προκειμένω, αλλά σε συγκεντρώσεις μεταξύ εταιριών χονδρεμπορικής. Σε κάθε περίπτωση, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι η INNOVIS διαθέτει εκτενές

δίκτυο διανομής, συνεργαζόμενη με την ειδικευμένη επ' αυτού εταιρία ΦΑΜΑΡ ΑΕ σε όλη την ελληνική επικράτεια κατά τρόπο που να μπορεί να ανταποκριθεί χωρίς χρονική καθυστέρηση στην παραγγελία από όποια γεωγραφική περιοχή κι αν προέρχεται. Συμπερασματικά, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ως σχετική γεωγραφική αγορά θα πρέπει να εκληφθεί για τις ανάγκες της υπό κρίσης συγκέντρωσης η ελληνική επικράτεια.

VI.1.2 Η θέση της Επιτροπής Ανταγωνισμού

51. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής και «ΕΕπ») έχει εξετάσει την αγορά των τελικών φαρμακευτικών προϊόντων⁶⁹ σε πολλές αποφάσεις της και έχει επανειλημμένα προκρίνει την Ανατομική Θεραπευτική Ταξινόμηση (ATC)⁷⁰ της EPHMRA ως κριτήριο για τη διάκριση των σχετικών αγορών. Στο πλαίσιο αυτής της ταξινόμησης, το επίπεδο ATC 3, ομαδοποιεί τα φάρμακα ανάλογα με τις θεραπευτικές τους ενδείξεις και χρησιμοποιείται από την ΕΕπ ως σημείο εκκίνησης για τον ορισμό της σχετικής αγοράς, εφόσον όλα τα φάρμακα της ίδιας ομάδας έχουν τις ίδιες θεραπευτικές ενδείξεις και δεν μπορούν να υποκατασταθούν από άλλη ομάδα του επιπέδου ATC 3⁷¹. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, η εν λόγω οριοθέτηση της αγοράς μπορεί να είναι ευρύτερη ή στενότερη από τα επίπεδο αυτό⁷². Εν τέλει όμως η υποκατάσταση ενός φαρμακευτικού προϊόντος από κάποιο άλλο, εξαρτάται από τις ενδείξεις για τις οποίες αυτό έχει εγκριθεί και χρησιμοποιείται, καθώς και από την κλινική ανταπόκριση του ασθενούς στη θεραπεία με κάθε ένα από τα φάρμακα που θεωρούνται υποκατάστατα, ήτοι από την λειτουργική εναλλαξιμότητά του στο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς.
52. Η οριοθέτηση της σχετικής προϊόντικης αγοράς μπορεί να μείνει ανοιχτή για τους σκοπούς αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης, δεδομένου ότι υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση της αγοράς, η αξιολόγηση της δυνατότητας της συγκέντρωσης να περιορίσει τον ανταγωνισμό δεν μεταβάλλεται. Παρά ταύτα, για τις περιπτώσεις που, στο πλαίσιο αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης, υπάρχει οριζόντια επικάλυψη, παρουσιάζεται ανάλυση των μεριδίων αγοράς βάσει των επιπέδων ATC3 (ευρύτερη), ATC4⁷³ και δραστικής ουσίας (στενότερη δυνατή οριοθέτηση).
53. Στην αγορά των τελικών φαρμακευτικών προϊόντων, η ΕΕπ έχει θεωρήσει ως γεωγραφική αγορά την εθνική αγορά⁷⁴. Οι γενικότεροι λόγοι για αυτό είναι: (i) διαφορετικοί ρυθμιστικοί έλεγχοι για τα φαρμακευτικά προϊόντα ανά χώρα, (ii) διαφορές στην τιμολόγηση και στην ασφαλιστική κάλυψη ανά χώρα μέλος, (iii) διαφορές στην εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για τα νοσοκομεία,

⁶⁹ Στα αγγλικά Finished Dose Pharmaceuticals (FDP), τα οποία είναι φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν υποστεί όλα τα στάδια της παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης και της συσκευασίας του στον τελικό του περιέκτη και της ετικετοποίησής του.

⁷⁰ Η ATC ταξινόμηση καλύπτει συνταγογραφούμενα (ΣΥΦΑ) και μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (ΜΗΣΥΦΑ).

⁷¹ Βλ. ενδεικτικά Case M.10247 – CVC/Cooper, παρ. 7 και Case 10749 - PAI PARTNERS / THECARLYLE GROUP / THERAMEX παρ. 10.

⁷² Case M.10247 – CVC/Cooper, παρ. 7, , Case M.8889 - TEVA / PGT OTC ASSETS (2018), Case M.5253 - Sanofi-Aventis/Zentiva (2009) και την νομολογία που παρατίθεται εκεί, COMP/ M.5502 Merck/Schering Plough (2009), COMP/M.5999 - SANOFI-AVENTIS / GENZYME (2011), κλπ.

⁷³ M.8889 - TEVA / PGT OTC ASSETS (2018), παρ.16-19.

⁷⁴ Case COMP/M.5295 Teva/Barr, Case COMP/M.5479 Teva/Lonza, Case COMP/M.5530 Glaxo Smith Kline/Stiefel Laboratories, Case COMP/M.6162 Pfizer/Ferrosan Consumer Healthcare Business.

διαφορετικές ιατρικές απόψεις και διαφορετικές προτιμήσεις των ασθενών, (iv) διαφορές στις μάρκες, μέγεθος συσκευασίας και καναλιών διανομής και (v) διότι ο ανταγωνισμός μεταξύ φαρμακευτικών εταιριών συνήθως συμβαίνει σε εθνικό επίπεδο⁷⁵.

54. Για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καθώς για τα μεταβιβαζόμενα σκευάσματα η αποκτώσα θα είναι η μόνη εταιρία που θα διανέμει και θα διακινεί τα προϊόντα αυτά σε εθνικό επίπεδο.

VI.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ – ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

55. Τα σκευάσματα τα οποία σήμερα εμπορεύεται η GAP και θα μεταβιβαστούν μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης στην INNOVIS είναι είτε πρωτότυπα, είτε γενόσημα φάρμακα. Για όλα τα μεταβιβαζόμενα σκευάσματα, η γνωστοποιούσα έχει προσκομίσει μερίδια αγοράς βασιζόμενα σε δεδομένα πωλήσεων της IQVIA⁷⁶ που αφορούν στο χρονικό διάστημα:
- Νοεμβρίου 2021-Οκτωβρίου 2022 ως προς το κριτήριο ATC3⁷⁷ και
 - Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2022 ως προς το κριτήριο ATC4⁷⁸ και ως προς το κριτήριο της δραστικής ουσίας⁷⁹.

VI.2.1 Πρωτότυπα φάρμακα

56. Πρόκειται για τρία (3) σκευάσματα της επιχείρησης-στόχου: 1) Oasil, 2) Mitrotan και 3) Fortathrin. Στις αντίστοιχες σχετικές αγορές προϊόντος, η αποκτώσα δεν έχει δραστηριότητα, βάσει κανενός εκ των τριών κριτηρίων (ATC 3, 4 και δραστικής ουσίας), και κατά συνέπεια δεν υφίσταται καμία οριζόντια επικάλυψη. Ως προς το κριτήριο ATC3, το πρώτο σκεύασμα ανήκει στα ηρεμιστικά, το δεύτερο στα μητροσυσταλτικά, ενώ το τρίτο στα μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη και αντιρευματικά προϊόντα.

VI.2.2 Γενόσημα φάρμακα στα οποία δεν υπάρχει οριζόντια επικάλυψη βάσει κριτηρίων ATC 3, 4 και δραστικής ουσίας

57. Για τα σκευάσματα της επιχείρησης-στόχου:
- Tīaden (Επίπεδο ATC3: διουρητικά και καλιοσυντηρητικοί παράγοντες σε συνδυασμό, καρδιαγγειακό σύστημα)

⁷⁵ COMP/M.6705 - PROCTER & GAMBLE/ TEVA PHARMACEUTICALS OTC II παρ.11.

⁷⁶ Η IQVIA, πρώην Quintiles και IMS Health, Inc., είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρία που εξυπηρετεί τις συνδυασμένες βιομηχανίες τεχνολογίας πληροφοριών υγείας και κλινικής έρευνας.

⁷⁷ Βλ. Σχετικό 24 της γνωστοποίησης που περιέχει πίνακα Excel με τα μερίδια αγοράς βάσει του ATC3 επιπέδου. Ο πίνακας στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τις με αρ.πρωτ. 3331/27.04.2023 και 3342/28.04.2023 επιστολές της Γνωστοποιούσας.

⁷⁸ Βλ. υπ' αρ. πρωτ 3235/24.04.2023 επιστολή της Γνωστοποιούσας που περιέχει πίνακα Excel με τα μερίδια αγοράς βάσει του ATC4 επιπέδου. Ο πίνακας στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τις με αρ.πρωτ. 3331/27.04.2023 και 3342/28.04.2023 επιστολές της Γνωστοποιούσας.

⁷⁹ Βλ. ορθή επανάληψη Σχετικού 23 της γνωστοποίησης που απεστάλη με την με αρ. πρωτ. 2830/06.04.2023 επιστολή της Γνωστοποιούσας και που περιέχει πίνακα Excel με τα μερίδια αγοράς βάσει της δραστικής ουσίας (molecule). Ο πίνακας στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τις με αρ.πρωτ. 3331/27.04.2023 και 3342/28.04.2023 επιστολές της Γνωστοποιούσας.

- Claromycin (Επίπεδο ATC3: αντιβιοτικά της κατηγορίας «μακρολίδια, λινκοζαμίνες και στρεπτογκρανίνες»),
- Supranitrin (Επίπεδο ATC3: αγγειοδιασταλτικά με νιτρικά άλατα),
- Ligion (Επίπεδο ATC3: φάρμακο του ουροποιητικού συστήματος συμπεριλαμβανομένων των σπασμολυτικών)

δεν υφίσταται οριζόντια επικάλυψη με τα σκευάσματα της Γνωστοποιούσας βάσει του κριτηρίου ATC3 (κι ως εκ τούτου δεν υφίσταται οριζόντια επικάλυψη και βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ATC4 και δραστικής ουσίας). Για λόγους πληρότητας αναφέρεται ότι τα μερίδια αγοράς της επιχείρησης-στόχου στις αγορές σε επίπεδο δραστικής ουσίας στις οποίες ανήκουν τα ανωτέρω σκευάσματα δεν ξεπερνούν το [10-15]⁸⁰.

58. Ως εκ τούτου, οι σχετικές αγορές στις οποίες ανήκουν τα ως άνω σκευάσματα δεν είναι επηρεαζόμενες από την υπό κρίση πράξη.

VI.2.3 Γενόσημα φάρμακα στα οποία υπάρχει οριζόντια επικάλυψη βάσει κριτηρίων ATC3 και 4, αλλά όχι βάσει κριτηρίου δραστικής ουσίας

59. Για επτά (7) σκευάσματα της επιχείρησης-στόχου και συγκεκριμένα στα:
- Neocardon (Επίπεδο ATC3: Αποκλειστές των β-αδρενεργικών υποδοχέων, καρδιαγγειακό),
 - Zencil (Επίπεδο ATC3: Ανταγωνιστές υποδοχέων αγγειοτασίνης II, καρδιαγγειακό),
 - Gloripr (Επίπεδο ATC3: Εκλεκτικοί αποκλειστές διαύλων ασβεστίου με κυρίως δράση στα αγγεία, καρδιαγγειακό)
 - Solben (Επίπεδο ATC3: Αντικαταθλιπτικά),
 - Zirus (Επίπεδο ATC3: Υπολιπιδαιμικοί παράγοντες, αμιγείς, καρδιαγγειακό) και
 - Berlex (Επίπεδο ATC3: Φάρμακα για τη θεραπεία του πεπτικού έλκους και της γαστροοισοφαγικής παλινδρόμησης),
 - Lasium (Επίπεδο ATC 3: Φάρμακα κατά της άνοιας).

υφίσταται μεν οριζόντια επικάλυψη με τα σκευάσματα της Γνωστοποιούσας βάσει του κριτηρίου ATC3 και του ATC4, ωστόσο δεν υφίσταται οριζόντια επικάλυψη βάσει του ειδικότερου κριτηρίου της δραστικής ουσίας. Τα μερίδια αγοράς της ενιαίας οντότητας σε κάθε μία σχετική αγορά όπως οριοθετείται βάσει κριτηρίων ATC3 και ATC4 δεν ξεπερνούν το [10-15]%, όπως φαίνεται απ' τον πίνακα που παρατίθεται κάτωθι⁸¹.

Πίνακας 6: Μερίδια και συνδυασμένα μερίδια αγοράς σκευασμάτων βάσει ATC3 και ATC4
Κριτήριο ATC3

⁸⁰ Βλ. ορθή επανάληψη Σχετικού 23 της γνωστοποίησης που απεστάλη με την με αρ. πρωτ. 2830/06.04.2023 επιστολή της Γνωστοποιούσας και που περιέχει πίνακα Excel με τα μερίδια αγοράς βάσει της δραστικής ουσίας (molecule). Ο πίνακας στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τις με αρ.πρωτ. 3331/27.04.2023 και 3342/28.04.2023 επιστολές της Γνωστοποιούσας.

⁸¹ Βλ. ορθή επανάληψη του Σχετικού 23 που απεστάλη με την με αρ. πρωτ. 2830/06.04.2023 επιστολή της Γνωστοποιούσας, του Σχετικού 24 της γνωστοποίησης καθώς και τις τροποποιήσεις αυτών που υποβλήθηκαν με τις με αρ.πρωτ. 3331/27.04.2023 και 3342/28.04.2023 επιστολές της Γνωστοποιούσας.

Σκευάσματα GAP	NEOCARDON	ZENCIL	GLOPIR	SOLBEN ⁸²	ZIRUS ⁸³	BERLEX	LASIUM ⁸⁴
Σκευάσματα INNOVIS	BIVOL+ CARVEDILEN + LOBIBETA	ACTEL SAR HCT+ FAXIVEN+ LOSALET PLUS+ LOSARB PLUS+ZYTEBA	AMLOTENS+ NORVALET+ NOLVAC	AZAPIN+ DEPREVIX+ ESCOPRAM+ MIRTAMOR+ RATICE+ SEROR+ ZOLOTRIN	ATORSTAT+ ATORVALET +LIPEXAL+ ZERTYA	BELIFAX	ARIPEZIL
Μερ. Αγ. GAP	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%
Μερ. Αγ. INNOVIS	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Συνδυασμένο μερίδιο	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[5-10]%	[10-15]%	[0-5]%	[0-5]%
Κριτήριο ATC4							
Σκευάσματα GAP	NEOCARDON	ZENCIL	GLOPIR	SOLBEN ⁸⁵	ZIRUS ⁸⁶	BERLEX	LASIUM ⁸⁷
Σκευάσματα INNOVIS	BIVOL +CARVEDILEN +LOBIBETA	ACTEL SAR HCT+ FAXIVEN+ LOSALET PLUS+ LOSARB PLUS	AMLOTENS + NORVALET +NOLVAC	ESCOPRAM+ RATICE+ SEROR+ ZOLOTRIN	ATORSTAT+ ATORVALET+ LIPEXAL	BELIFAX	ARIPEZIL
Μερ. Αγ. GAP	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%
Μερ. Αγ. INNOVIS	[0-5]%	[0-5]%	[10-15]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Συνδυασμένο μερίδιο	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%	[5-10]%	[10-15]%	[0-5]%	[0-5]%

60. Ως εκ τούτου, οι σχετικές αγορές στις οποίες ανήκουν τα ως άνω σκευάσματα δεν είναι επηρεαζόμενες από την υπό κρίση πράξη.

VI.2.4 Γενόσημα φάρμακα στα οποία υπάρχει οριζόντια επικάλυψη βάσει κριτηρίων ATC 3, 4 και δραστικής ουσίας με συνδυασμένο μερίδιο κάτω του ορίου του 15%

61. Για μια σειρά από τα μεταβιβαζόμενα φαρμακευτικά σκευάσματα της GAP, η INNOVIS έχει δικό της ομοειδές σκεύασμα με βάση τη δραστική ουσία, όμως το συνδυασμένο μερίδιο που θα προκύψει από την σκοπούμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να υπερβεί το όριο του 15%, υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση της σχετικής αγοράς. Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τα μερίδια αυτά καθώς και το συνδυασμένο μερίδιο ανά δραστική ουσία.

Πίνακας 7: Μερίδια και συνδυασμένα μερίδια αγοράς σκευασμάτων βάσει δραστικής ουσίας

⁸² Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα ESPOZA, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁸³ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα ATROST, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁸⁴ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα ZOPITEL, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁸⁵ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα ESPOZA, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁸⁶ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα ATROST, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁸⁷ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα ZOPITEL, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

α/α	Δραστική ουσία	Σκεύασμα GAP	Σκεύασμα INNOVIS	Μερ. Αγ. GAP	Μερ. Αγ. INNOVIS	Συνδυασμένο μερίδιο
1.	Aripiprasol	EPIMAT	ARPOVA	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%
2.	Glipidogrel	CARDER	GLEPID+ PLAVIDOSA	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%
3.	Donepesil	ZOPITEL	ARIPEZIL	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
4.	Escitalopram	ESPOZA	ESCOPRAM + RATICE	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%
5.	Olanzapine	ZOXIL	OZAPEX	[5-10]%	[0-5]%	[10-15]%
6.	Risperidone	DELAPOLAN	RISPEFAR	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%

Πηγή : IQVIA για το έτος 2022

62. Βάσει των κριτηρίων ATC3 και 4, τα μερίδια αγοράς της ενιαίας οντότητας σε κάθε μία σχετική αγορά όπως οριοθετείται βάσει κριτηρίων ATC3, ATC4 και δραστικής ουσίας δεν ξεπερνούν το [10-15]%, όπως φαίνεται απ' τον κάτωθι πίνακα⁸⁸.

Πίνακας 8: Μερίδια και συνδυασμένα μερίδια αγοράς σκευασμάτων βάσει ATC3 και ATC4						
Κριτήριο ATC3						
Σκευάσματα GAP	EPIMAT ⁸⁹	CARDER	ZOPITEL ⁹⁰	ESPOZA ⁹¹	ZOXIL ⁹²	DEPOLAN ⁹³
Σκευάσματα INNOVIS	ARPOYA+ MEGAZON+ OZAPEX+ QUEPIN +RISPEFAR	GREPID+ PLAVIDOSA	ARIPEZIL	AZAPIN+DEPREVIX+ ESCOPRAM+ SEROR+ MIRTAMOR+ RATICE+ZOLOTRIN	ARPOYA+ MEGAZON+ OZAPEX+ QUEPIN+ RISPEFAR	ARPOYA+ MEGAZON+ OZAPEX+ QUEPIN+ RISPEFAR
Μερ. Αγ. GAP	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Μερ. Αγ. INNOVIS	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
Συνδυασμένο μερίδιο	[10-15]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[10-15]%	[10-15]%
Κριτήριο ATC4						
Σκευάσματα GAP	EPIMAT ⁹⁴	CARDER	ZOPITEL ⁹⁵	ESPOZA ⁹⁶	ZOXIL ⁹⁷	DEPOLAN ⁹⁸

⁸⁸ Βλ. ορθή επανάληψη του Σχετικού 23, που απεστάλη με την με αρ. πρωτ. 2830/06.04.2023 επιστολή της Γνωστοποιούσας, και του Σχετικού 24 της γνωστοποίησης καθώς και τις τροποποιήσεις αυτών που υποβλήθηκαν με τις με αρ.πρωτ. 3331/27.04.2023 και 3342/28.04.2023 επιστολές της Γνωστοποιούσας.

⁸⁹ Στην κατηγορία περιλαμβάνονται και τα σκευάσματα DEPOLAN, MATEPIL και ZOXIL, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹⁰ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα LASIUM, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹¹ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα SOLBEN, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹² Στην κατηγορία περιλαμβάνονται και τα σκευάσματα DEPOLAN, EPIMAT και MATEPIL, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹³ Στην κατηγορία περιλαμβάνονται και τα σκευάσματα EPIMAT, MATEPIL και ZOXIL, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹⁴ Στην κατηγορία περιλαμβάνονται και τα σκευάσματα DEPOLAN, MATEPIL και ZOXIL, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹⁵ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα LASIUM, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹⁶ Στην κατηγορία περιλαμβάνεται και το σκεύασμα SOLBEN, το οποίο έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹⁷ Στην κατηγορία περιλαμβάνονται και τα σκευάσματα DEPOLAN, EPIMAT και MATEPIL, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

⁹⁸ Στην κατηγορία περιλαμβάνονται και τα σκευάσματα EPIMAT, MATEPIL και ZOXIL, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της επιχείρησης-στόχου.

Πίνακας 8: Μεριδία και συνδυασμένα μερίδια αγοράς σκευασμάτων βάσει ATC3 και ATC4

Σκευάσματα INNOVIS	ARPOYA+ MEGAZON+ OZAPEX+ QUEPIN+ RISPEFAR	GREPID+ PLAVIDOSA	ARIPEZIL	ESCOPRAM+ RATICE+ SEROR+ ZOLOTRIN	ARPOYA+ MEGAZON+ OZAPEX+ QUEPIN+ RISPEFAR	ARPOYA+ MEGAZON+ OZAPEX+ QUEPIN+ RISPEFAR
Μερ. Αγ. GAP	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Μερ. Αγ. INNOVIS	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
Συνδυασμένο μερίδιο	[10-15]%	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%	[10-15]%	[10-15]%

63. Ως εκ τούτου, οι σχετικές αγορές στις οποίες ανήκουν τα ως άνω σκευάσματα δεν είναι επηρεαζόμενες από την υπό κρίση πράξη.

VI.2.5 Γενόσημα φάρμακα στα οποία υπάρχει οριζόντια επικάλυψη βάσει κριτηρίου δραστικής ουσίας, με συνδυασμένο μερίδιο άνω του 15 % - Επηρεαζόμενες Αγορές

64. Για τα σκευάσματα με βάση τη δραστική ουσία 1) Atorvastatin 2) Lisinopril και 3) Quetiapin, η σκοπούμενη συγκέντρωση θα οδηγήσει (βάσει της στενότερης δυνατής οριοθέτησης της σχετικής αγοράς) σε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς άνω του 15%. Αναλυτικότερα:

VI.2.5.1 Σκευάσματα βάσει δραστικής ουσίας Atorvastatin

65. Εφόσον ήθελε υιοθετηθεί η στενότερη δυνατή οριοθέτηση, στη σχετική αγορά που αφορά στη δραστική ουσία Atorvastatin, η μεν Γνωστοποιούσα κατέχει τα σκευάσματα ATROSTAT και ATORVALET, ενώ η επιχείρηση-στόχος το σκεύασμα ATROST. Όπως προκύπτει από τον πίνακα που ακολουθεί, το συνδυασμένο μερίδιο των μερών ανέρχεται σε [15-25]% ([0-5]% + [15-25])⁹⁹, το οποίο υπολείπεται σημαντικά του πρώτου μεριδίου αγοράς ([25-35]%) που κατέχει η εταιρία VIATRIS. Λοιποί ανταγωνιστές κατέχουν μερίδια που είναι μικρότερα του 5%.

Πίνακας 9: Δραστική ουσία Atorvastatin: Μεριδία αγοράς		
α/α	Εταιρία	Μερίδιο
1	VIATRIS	[25-35]%
2	GAP	[15-25]%
3	ELPEN	[0-5]%
4	DEMO	[0-5]%
5	WINMEDICA	[0-5]%
6	BENNETT	[0-5]%
7	MEDIAPHARM	[0-5]%
8	RAFARM	[0-5]%
9	SANDOZ	[0-5]%
10	INNOVIS	[0-5] ⁹⁹ %
11	MEDOCHEMIE	[0-5]%
12	LAVIPHARM	[0-5]%
13	MEDICAL PHARMAQUAL	[0-5]%
14	VIANEX	[0-5]%
15	S.J.A PHARM	[0-5]%
16	HEREMCO	[0-5]%

⁹⁹ Σημειωτέον, εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι η σχετική αγορά οριοθετείται βάσει του κριτηρίου ATC3 ή του ATC4, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών είναι πολύ χαμηλότερο και σε καμία περίπτωση δεν ξεπερνά το 15%. Συγκεκριμένα, στην αγορά ATC3 το συνδυασμένο μερίδιο φτάνει στο [10-15]% και στην αγορά ATC4 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [10-15]%

Πίνακας 9: Δραστική ουσία Atorvastatin: Μερίδια αγοράς		
a/a	Εταιρία	Μερίδιο
17	VOCATE	[0-5]%
18	VITALONGA	[0-5]%
19	VIAN	[0-5]%
20	PHARMAZAC	[0-5]%
21	LYOFIN	[0-5]%
22	IASIS PHARMA	[0-5]%
23	GENEPHARM	[0-5]%
24	LIBYTEC	[0-5]%
25	NORMA	[0-5]%
26	ANFARM	[0-5]%
27	PHARMEX	[0-5]%
28	VERISFIELD	[0-5]%
29	ADIFARM	[0-5]%
30	VIVAX PHARMA	[0-5]%
31	LAB.NEWMED PHARM	[0-5]%
32	FARAN	[0-5]%
33	NATURALIA	[0-5]%
34	TARGET PHARMA	[0-5]%
35	DESANT LTD	[0-5]%
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ		[15-25]%

Πηγή : Προσκομισθέντα μερίδια

66. Παράλληλα, με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία για τα μερίδια των μερών αλλά και των ανταγωνιστών τους, ο δείκτης HHI καθώς και η διαφορά του δείκτη («δέλτα») προ και μετά της συγκέντρωσης, για τα σκευάσματα με δραστική ουσία την Atorvastatin παρουσιάζονται κατωτέρω. Ο δείκτης «Δέλτα» βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα.

Πίνακας 10: Δείκτης HHI			
Δραστική ουσία	HHI προ της συγκέντρωσης	HHI μετά τη συγκέντρωση	Δέλτα
Atorvastatin	1617,16	1726,90	109,74

Πηγή : Δείκτες που υπολογίστηκαν με βάση τα προσκομισθέντα μερίδια

VI.2.5.2 Σκευάσματα βάσει δραστικής ουσίας Lisinopril

67. Εφόσον ήθελε υιοθετηθεί η στενότερη δυνατή οριοθέτηση, στη σχετική αγορά που αφορά στη δραστική ουσία Lisinopril, η μεν Γνωστοποιούσα κατέχει το σκεύασμα ADICANIL, ενώ η επιχείρηση-στόχος το σκεύασμα Z BEC. Όπως προκύπτει από τον πίνακα που ακολουθεί, το συνδυασμένο μερίδιο των μερών ανέρχεται σε [15-25]% ($[0-5]\% + [15-25]\%$)¹⁰⁰, το οποίο υπολείπεται σημαντικά του πρώτου μεριδίου αγοράς ([45-55]%) που κατέχει η εταιρία ASTRAZENECA. Λοιποί ανταγωνιστές κατέχουν μερίδια που είναι μικρότερα του [10-15]%

Πίνακας 11: Δραστική ουσία Lisinopril: Μερίδια αγοράς		
a/a	Εταιρία	Μερίδιο
1	ASTRAZENECA	[45-55]%
2	GAP	[15-25]%

¹⁰⁰ Σημειωτέον, εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι η σχετική αγορά οριοθετείται βάσει του κριτηρίου ATC3 ή του ATC4, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών είναι πολύ χαμηλότερο και σε καμία περίπτωση δεν ξεπερνά το 15%. Συγκεκριμένα, στις αγορές ATC3 και ATC4 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [0-5]%

3	FINIXFARM	[10-15]%
4	VIANEX	[5-10]%
5	ANFARM	[5-10]%
6	INNOVIS	[0-5]%
7	VIOFAR	[0-5]%
8	NATURALIA	[0-5]%
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ		[15-25]%

Πηγή : Προσκομισθέντα μερίδια

68. Παράλληλα, με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία για τα μερίδια των μερών αλλά και των ανταγωνιστών τους, ο δείκτης HHI καθώς και η διαφορά του δείκτη («δέλτα») προ και μετά της συγκέντρωσης, για τα σκευάσματα με δραστική ουσία την Lisinopril παρουσιάζονται κατωτέρω. Ο δείκτης «Δέλτα» βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Πίνακας 12: Δείκτης HHI			
Δραστική ουσία	HHI προ της συγκέντρωσης	HHI μετά τη συγκέντρωση	Δέλτα
Lisinopril	3168,98	3266,85	97,87

Πηγή : Δείκτες που υπολογίσθηκαν με βάση τα προσκομισθέντα μερίδια

VI.2.5.3 Σκευάσματα βάσει δραστικής ουσίας Quetiapin

69. Εφόσον ήθελε υιοθετηθεί η στενότερη δυνατή οριοθέτηση, στη σχετική αγορά που αφορά στη δραστική ουσία Quetiapin, η μεν Γνωστοποιούσα κατέχει τα σκευάσματα MEGAZON και QUEPIN, ενώ η επιχείρηση-στόχος το σκεύασμα MATEPIL. Όπως προκύπτει από τον πίνακα που ακολουθεί, το συνδυασμένο μερίδιο των μερών ανέρχεται σε [25-35]% ([15-25]% + [5-10]%)¹⁰¹, το οποίο είναι ισοδύναμο με το μερίδιο αγοράς ([25-35]%) που κατέχει ο επόμενος ανταγωνιστής, η εταιρία ASTRAZENECA. Λοιποί ανταγωνιστές κατέχουν μερίδια που είναι μικρότερα του [5-10]%

Πίνακας 13: Δραστική ουσία Quetiapin: Μερίδια αγοράς		
α/α	Εταιρία	Μερίδιο
1	ASTRAZENECA	[25-35]%
2	INNOVIS	[15-25]%
3	BENNETT	[5-10]%
4	ELPEN	[5-10]%
5	RAFARM	[5-10]%
6	GAP	[5-10]%
7	VOCATE	[5-10]%
8	GENEPHARM	[0-5]%
9	VIATRIS	[0-5]%
10	VIANEX	[0-5]%
11	PHARMAZAC	[0-5]%
12	ANABIOSIS LTD	[0-5]%
13	QUALIA PHARMA	[0-5]%
14	ANFARM	[0-5]%
15	TEVA	[0-5]%

¹⁰¹ Σημειωτέον, εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι η σχετική αγορά οριοθετείται βάσει του κριτηρίου ATC3 ή του ATC4, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών είναι πολύ χαμηλότερο και σε καμία περίπτωση δεν ξεπερνά το 15%. Συγκεκριμένα, στην αγορά ATC3 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [10-15]% και στην αγορά ATC4 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [10-15]%

Πίνακας 13: Δραστική ουσία Quetiapin: Μερίδια αγοράς		
α/α	Εταιρία	Μερίδιο
16	ARITI	[0-5]%
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ		[25-35]%

Πηγή : Προσκομισθέντα μερίδια

70. Παράλληλα, με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία για τα μερίδια των μερών αλλά και των ανταγωνιστών τους, ο δείκτης HHI καθώς και η διαφορά του δείκτη («δέλτα») προ και μετά της συγκέντρωσης, για τα σκευάσματα με δραστική ουσία Quetiapin, παρουσιάζονται κατωτέρω. Παρατηρείται ότι ο δείκτης «Δέλτα» ξεπερνά τις 250 μονάδες.

Πίνακας 14: Δείκτης HHI			
Δραστική ουσία	HHI προ της συγκέντρωσης	HHI μετά τη συγκέντρωση	Δέλτα
Quetiapin	1825,99	2113,16	287,16

VII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

VII.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

71. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, εφόσον η ΕΑ διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, με απόφασή της, εκδιδόμενη εντός μηνός από την πλήρη και προσήκουσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων είναι η δυνατότητα της συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.
72. Εν προκειμένω, η συγκέντρωση έχει **οριζόντια διάσταση** δεδομένου ότι σε αυτήν συμμετέχουν επιχειρήσεις που αποτελούν πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές σε ορισμένες σχετικές αγορές. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης:
- α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς),
 - β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζονται και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή

αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς)¹⁰².

73. Κατά την εκτίμηση των εν λόγω επιπτώσεων η Ε.Α. λαμβάνει υπόψη της σωρεία παραγόντων¹⁰³, οι οποίοι ωστόσο δεν αξιολογούνται μηχανικά και στο σύνολό τους σε κάθε περίπτωση. Η ανάλυση κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης από πλευράς ανταγωνισμού βασίζεται σε μία γενική αξιολόγηση των προβλεπόμενων επιπτώσεων της συγκέντρωσης λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες αυτούς, καθώς αυτοί δεν είναι πάντοτε στο σύνολό τους κρίσιμοι για την εξέταση κάθε συγκέντρωσης. Ως εκ τούτου είναι πιθανό να μην χρειαστεί να αναλυθούν εξίσου λεπτομερώς όλα τα δεδομένα μίας υπόθεσης¹⁰⁴.
74. Η υπό κρίση συγκέντρωση **δεν έχει κάθεται επιπτώσεις** υπό την έννοια ότι συνεπεία αυτής δεν γεννάται ενιαία οντότητα η οποία είτε να δραστηριοποιείται το πρώτον σε διαφορετικά επίπεδα μιας ορισμένης αλυσίδας αξίας ή να ενισχύει τη θέση της σε μία αγορά ενώ παράλληλα δραστηριοποιείται σε ανάντη ή κατάντη αγορές. Επίσης, δεδομένου ότι ούτε η Inpovis ούτε οι ελέγχοντες μέτοχοί της διαθέτουν σημαντική ισχύ σε οιαδήποτε εκ των σχετικών αγορών ή σε άλλες που αφορούν συμπληρωματικά προϊόντα ή προϊόντα που ανήκουν σε ένα φάσμα προϊόντων που αγοράζονται γενικά από το ίδιο σύνολο καταναλωτών για ίδια τελική χρήση, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση των ενδεχόμενων **διαγώνιων/συσπειρωτικών επιπτώσεων** της συγκέντρωσης¹⁰⁵.
75. Αναφορικά με την αξιολόγηση των **οριζόντιων επιπτώσεων** στην παρούσα συγκέντρωση, επισημαίνεται καταρχάς ότι σε υποθέσεις που αφορούν στην παραγωγή και κυκλοφορία φαρμακευτικώνσκευασμάτων, η ΕΕπ συστηματικά χρησιμοποιεί ένα σύστημα φίλτρων προκειμένου να επικεντρώσει την ουσιαστική αξιολόγηση στις επηρεαζόμενες εκείνες αγορές στις οποίες είναι πιο πιθανό να ανακύψουν ζητήματα ανταγωνισμού. Με βάση αυτό το σύστημα, οι

¹⁰² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων», ΕΕ C31 της 5.2.2004, σ. 5 επ. (εφεξής «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων»), σημείο 25.

¹⁰³ Ενδεικτικά, για την αξιολόγηση των επιπτώσεων μη συντονισμένης συμπεριφοράς λαμβάνονται υπόψη ιδίως τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών, τα επίπεδα συγκέντρωσης στην αγορά και η μεταβολή τους (δείκτης HHI), τα μερίδια αγοράς ανταγωνιστών και ο βαθμός ανταγωνιστικής πίεσεως που δύνανται να ασκήσουν, η διαφοροποίηση των προϊόντων και ο βαθμός υποκατάστασής τους, οι ενδεχόμενες εναλλακτικές επιλογές εφοδιασμού, η αξιολόγηση της δυνατότητας αποκλεισμού ανταγωνιστών, η αντισταθμιστική ισχύς των αγοραστών, ο δυνητικός ανταγωνισμός και τα εμπόδια εισόδου στην αγορά. Αντίστοιχα, για την αξιολόγηση των επιπτώσεων συντονισμένης συμπεριφοράς λαμβάνονται υπόψη ιδίως τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών, το επίπεδο συγκέντρωσης στις υπό εξέταση αγορές, τα μερίδια αγοράς ανταγωνιστών και ο βαθμός ανταγωνιστικής πίεσεως που δύνανται να ασκήσουν, οι τυχόν συνθήκες που ευνοούν την επίτευξη συναντίληψης μεταξύ των επιχειρήσεων, η αξιολόγηση της δυνατότητάς τους να παρακολουθούν τυχόν παρεκκλίσεις και να επιβάλλουν αντίποινα, οι τυχόν διαρθρωτικοί ή οικονομικοί δεσμοί μεταξύ των επιχειρήσεων, ο δυνητικός ανταγωνισμός και τα εμπόδια εισόδου στην αγορά.

¹⁰⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 13.

¹⁰⁵ Ομοίως, κατά την άποψη της γνωστοποιούσας «...δεν αναμένεται ότι η σκοπούμενη συγκέντρωση θα έχει επιπτώσεις σε άλλες αγορές πλην των επηρεαζόμενων». Βλ. γνωστοποίηση ΤΜΗΜΑ 6, σελ. 25-26.

επηρεαζόμενες αγορές κατηγοριοποιούνται σε τέσσερις ομάδες ως ακολούθως, με βάση το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών και το επαυξητικό μερίδιο¹⁰⁶:

- Ομάδα 1: συνδυασμένο μερίδιο αγοράς είναι >35% και επαυξητικό μερίδιο >1%
- Ομάδα 1+: (α) συνδυασμένο μερίδιο αγοράς είναι <35%, αλλά παραμένει μόνο ένας ανταγωνιστής στην αγορά, ή (β) συνδυασμένο μερίδιο αγοράς >35% και επαυξητικό μερίδιο <1%, αλλά το μέρος με το επαυξητικό μερίδιο εισήλθε προσφάτως στην αγορά.
- Ομάδα 2: συνδυασμένο μερίδιο αγοράς είναι >35% και επαυξητικό μερίδιο <1%
- Ομάδα 3: συνδυασμένο μερίδιο αγοράς μεταξύ 20% και 35%.

Η ανάλυση της ΕΕπ επικεντρώνεται συνήθως στις Ομάδες 1, 1+ και 2, ενώ οι επηρεαζόμενες αγορές της Ομάδας 3 τυπικά δεν αναλύονται διεξοδικά στην απόφασή της¹⁰⁷.

76. Εν προκειμένω, καμία εκ των επηρεαζόμενων αγορών στην παρούσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στις Ομάδες 1, 1+ ή 2. Για λόγους πληρότητας, ωστόσο, στις Ενότητες που ακολουθούν αναλύονται όλες οι επηρεαζόμενες (βάσει της Ανακοίνωσης ΕΑ 780/2022) από την υπό κρίση συγκέντρωση αγορές.

VII.2 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΑΤΟΡΒΑΣΤΑΤΙΝ

VII.2.1 Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης)

77. Στην εν λόγω επιμέρους αγορά η γνωστοποιούσα κατέχει μερίδιο [0-5]% και κατέχει τη δέκατη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, ενώ η επιχείρηση-στόχος κατέχει μερίδιο [15-25]% και τη δεύτερη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, με την εταιρία VIATRIS να κατέχει την πρώτη θέση με μερίδιο [25-35]%. Βάσει των στοιχείων αυτών, το συνδυασμένο μερίδιο των μερών μετά την υπό κρίση συγκέντρωση θα ανέλθει στο [15-25]% ([0-5]% + [15-25]%), το οποίο υπολείπεται σημαντικά, ήτοι κατά [10-15]% του μεριδίου αγοράς που κατέχει η εταιρία VIATRIS, η οποία παραμένει και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης η εταιρία με το μεγαλύτερο μερίδιο στην εν λόγω αγορά. Τα μερίδια αυτά και η θέση της ενιαίας οντότητας δεν παρέχουν ικανή ένδειξη περί δημιουργίας ατομικής δεσπόζουσας θέσης¹⁰⁸, καθώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δημιουργείται συνεπεία της υπό κρίση πράξης μία οντότητα με τέτοια διαπραγματευτική ισχύ που να είναι σε θέση να δράσει ανεξαρτήτως των λοιπών ανταγωνιστών και να εμποδίσει την περαιτέρω επέκτασή

¹⁰⁶ Ενδεικτικά βλ. Case M. 10247 – *CVC/Cooper*, παρ. 11, M.7746 – *Teva/Allergan Generics*, παρ. 58, M.9517 – *Mylan/Upjohn*, με εκεί περαιτέρω παραπομπές.

¹⁰⁷ Βλ. ενδεικτικά, M.8889 – *Teva / PGT OTC Assets*, παρ. 36. Για παράδειγμα, την *Teva/Allergan Generics*, η ΕΕπ παρατήρησε ότι η συγκέντρωση δεν επρόκειτο να εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τις συνέπειές του στον ανταγωνισμό, λαμβάνοντας υπόψη το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών και των ανταγωνιστών τους, την ημερομηνία λήξης των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, την πρόσφατη εξέλιξη των τιμών, την πολυπλοκότητα των προϊόντων, κλπ. Ως εκ τούτου, οι επηρεαζόμενες αγορές της Ομάδας 3 δεν αναλύθηκαν στην απόφαση της ΕΕπ. Βλ. M.7746 – *Teva/Allergan Generics*, παρ. 59.

¹⁰⁸ Ανακοίνωση για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π. παρ. 18, 27. Ακόμη και συγκεντρώσεις που οδηγούν σε υψηλότερα μερίδια αγοράς δεν προκαλούν κατά κανόνα προβλήματα μη συντονισμένων αποτελεσμάτων, ιδίως εφόσον υφίστανται στις σχετικές αγορές άλλοι ισχυροί ανταγωνιστές, καθώς και άλλοι μικρότεροι ανταγωνιστές. Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΕπ M.3894 UNICREDITO / HVB, M.4484, Danske Bank/Sampo Bank, M.3191, Philip Morris/Papastratos.

τους ή να περιορίσει την ικανότητά τους να ανταγωνισθούν¹⁰⁹. Σε τούτο συνηγορεί και το γεγονός ότι στην αγορά δραστηριοποιείται ανταγωνίστρια εταιρία με μερίδιο αγοράς αρκετά μεγαλύτερο από αυτό της ενιαίας οντότητας. Πέραν τούτου, η αγορά είναι εντόνως κατακερματισμένη καθώς δραστηριοποιούνται σε αυτή άλλες 33 εταιρίες ανταγωνίστριες της ενιαίας οντότητας, οι οποίες διαθέτουν μεν μικρά μερίδια, ωστόσο ορισμένες εξ αυτών διαθέτουν σημαντική οικονομική ισχύ (λ.χ. [...]) και είναι σε θέση να ασκήσουν ανταγωνιστική πίεση.

78. Επιπλέον, ο δείκτης ΗΗΙ ανέρχεται στα 1617,16 προ τη συγκέντρωσης και στα 1726,90 μετά τη συγκέντρωση, με τη μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ να κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα και να μην ξεπερνά τις 110 μονάδες. Ως εκ τούτου, λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς της ενιαίας οντότητας¹¹⁰, του ύψους και της μικρής μεταβολής του δείκτη ΗΗΙ¹¹¹, της δραστηριοποίησης στην εν λόγω αγορά ανταγωνίστριας εταιρίας με μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο κατά [10-15]% από την ενιαία οντότητα καθώς και του κατακερματισμού της αγοράς με την ύπαρξη πληθώρας ανταγωνιστών, η συγκέντρωση εκτιμάται ότι δεν είναι σε θέση να μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.
79. Σημειώνεται δε ότι για τον υπολογισμό των μεριδίων υιοθετήθηκε η στενότερη δυνατή οριοθέτηση. Εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι η σχετική αγορά οριοθετείται βάσει του κριτηρίου ATC3 ή του ATC4, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών είναι πολύ χαμηλότερο και σε καμία περίπτωση δεν ξεπερνά το 15%¹¹².

VII.2.2 Οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)

80. Προϋπόθεση της θεμελίωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι, μεταξύ άλλων, ότι η αγορά πρέπει να παρουσιάζει επαρκή βαθμό συγκέντρωσης. Εν γένει, όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στη δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων¹¹³. Εν προκειμένω, οι τρεις μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω σχετική αγορά θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια αγοράς ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους περίπου [55-65]% (CR3), ενώ οι τέσσερις μεγαλύτερες θα κατέχουν αθροιστικά το [55-65]% (CR4) της αγοράς. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, στην υπό

¹⁰⁹ Ανακοίνωση για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 36.

¹¹⁰ Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων (σημείο 18), συγκεντρώσεις που οδηγούν σε μερίδια αγοράς κάτω του 25% δεν είναι πιθανόν να εμποδίσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Βλ. επίσης ενδεικτικά M.1882 Pirelli/BICC, παρ.57-58 (όπου εξετάστηκαν συνοπτικά μερίδια ύψους κάτω του 25% και έγινε δεκτό ότι δεν περιόριζαν τον ανταγωνισμό λόγω του ότι η αγορά ήταν αρκετά κατακερματισμένη, ενώ υπήρχαν και αρκετές εναλλακτικές επιλογές για τους πελάτες).

¹¹¹ Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων (σημείο 20), είναι ελάχιστα πιθανόν να εντοπισθούν οριζόντια προβλήματα ανταγωνισμού σε αγορές στις οποίες ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση κυμαίνεται μεταξύ 1000-2000 με μεταβολή (Δ) κάτω από 250 ή που ξεπερνά το 2000 αλλά η μεταβολή (Δ) κυμαίνεται κάτω από το 150, εκτός ειδικών περιπτώσεων.

¹¹² Συγκεκριμένα, στην αγορά ATC3 το συνδυασμένο μερίδιο φτάνει στο [10-15]% και στην αγορά ATC4 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [10-15]%.

¹¹³ Βλ. απόφαση ΕΕπ M.3333 Sony/BMG (2), παρ. 92.

εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη ΗΗΙ ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης δεν ξεπερνούν το ασφαλές όριο των 2000 μονάδων¹¹⁴, ενώ η μεταβολή του (Δ) είναι πολύ μικρότερη των 250 μονάδων και συγκεκριμένα δεν ξεπερνά τις 110 μονάδες. Λαμβανομένου υπόψη τόσο του σημαντικού καταλειπόμενου ανταγωνιστικού περιθωρίου¹¹⁵ και του γεγονότος ότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται πολύ μεγάλος αριθμός ανταγωνιστών διαφορετικής δυναμικότητας -συγκεκριμένα άλλες 33 εταιρίες πέραν της ενιαίας οντότητας, τυχόν συντονισμός μεταξύ επιχειρήσεων καθίσταται δυσχερής και δυσβάστακτος μακροχρόνια λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτός προϋποθέτει, των κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών και της εκτιμώμενης δυσχέρειας στη δημιουργία αξιόπιστων αποτρεπτικών μηχανισμών.¹¹⁶ Επιπροσθέτως, ο τυχόν συντονισμός καθίσταται έτι περαιτέρω δυσχερής λόγω της ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων, καθώς εν προκειμένω η απόσταση μεταξύ της πρώτης σε κατάταξη εταιρίας VIATRIS με μερίδιο αγοράς [25-35]% και του μεριδίου αγοράς της ενιαίας οντότητας ([15-25]%) ανέρχεται στο [10-15]%.¹¹⁷

81. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

VII.3 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ LISINOPRIL¹¹⁸

VII.3.1 Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης)

82. Στην εν λόγω επιμέρους αγορά η γνωστοποιούσα κατέχει μερίδιο [0-5]% και κατέχει την έκτη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, ενώ η επιχείρηση-στόχος κατέχει μερίδιο [15-25]% και τη δεύτερη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, με την εταιρία ASTRAZENECA να κατέχει την

¹¹⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημεία 45 και 47.

¹¹⁵ Κατά την πρακτική της ΕΕπ, ακόμα και στις περιπτώσεις όπου τέσσερις και πλέον επιχειρήσεις κατέχουν μερίδιο αγοράς **άνω του 60%** μετά τη συγκέντρωση, θεωρείται καταρχήν ότι είναι δύσκολη η διατήρηση του ενδεχόμενου συντονισμού μεταξύ τους. Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ. 1016 Price Waterhouse/ Coopers & Lybrand παρ. 103.

¹¹⁶ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΕΕ Allianz/Going concern of UnipolSai Assicurazioni, παρ. 33 επ. (ιδίως παρ. 36). Στην υπόθεση αυτή, το μερίδιο αγοράς τριών ανταγωνιστών μετά την συγκέντρωση που θα κατείχαν μερίδιο αγοράς περίπου 60-70% δεν θεωρήθηκε ότι θα προκαλούσε προβλήματα ενδεχόμενου συντονισμού μεταξύ τους κυρίως διότι το καταλειπόμενο ανταγωνιστικό περιθώριο κυμαινόταν περίπου στο 40%, ενώ υπήρχε και ασυμμετρία μεριδίων αγοράς μεταξύ των τριών ανταγωνιστών.

¹¹⁷ Η διαπίστωση ασυμμετρίας των μεριδίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας για την εξαγωγή συμπεράσματος περί ανυπαρξίας πιθανών συντονισμένων αποτελεσμάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση της Ε.Ε. Μ.4823, YARA/PRAXAIR/ JV (ιδίως παρ.44) όπου λαμβανομένης υπόψη της διαρκούς ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς των μερών, θεωρήθηκε απίθανο η δημιουργία μίας κοινής επιχείρησης να οδηγήσει σε αντι-ανταγωνιστικό συντονισμό μεταξύ τους. Βλ. επίσης και απόφαση ΕΕ Μ.1440 Lucent Technologies/Ascend Communications (ιδίως παρ. 18), όπου θεωρήθηκε ότι υπάρχει ασυμμετρία μεταξύ των τριών επιχειρήσεων, καθώς κατείχαν 35-40%, 20-25% και 10-15% αντίστοιχα που σε συνδυασμό με την ανάπτυξη τεχνολογιών και τις ανακατατάξεις στα μερίδια αγοράς κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών καθιστούσαν το συντονισμό απίθανο και απόφαση ΕΕ Μ.4215 Glatfelter/Crompton Assets (ιδίως παρ. 72 και 120-121, όπου οι κύριοι λόγοι μη διαπίστωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης ήταν η μεγάλη ασυμμετρία των μεριδίων αγοράς -60-70%, 20-30% και 10-20%- και η ασυμμετρία ως την παραγωγική ικανότητα των τριών εταιριών.

¹¹⁸ Βλ. και επεξηγηματικές υποσημειώσεις στην αξιολόγηση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στην επιμέρους σχετική αγορά δραστικής ουσίας Atorvastatin, οι οποίες βρίσκουν εφαρμογή και στην προκείμενη σχετική αγορά.

πρώτη θέση με μερίδιο [45-55]%. Βάσει των στοιχείων αυτών, το συνδυασμένο μερίδιο των μερών μετά την υπό κρίση συγκέντρωση θα ανέλθει στο [15-25]% ([0-5]% + [15-25]%), το οποίο υπολείπεται σημαντικά, ήτοι κατά [25-35]% του μεριδίου αγοράς που κατέχει η εταιρία ASTRAZENECA, η οποία παραμένει και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης η εταιρία με το μεγαλύτερο μερίδιο στην εν λόγω αγορά. Τα μερίδια αυτά και η θέση της ενιαίας οντότητας δεν παρέχουν ικανή ένδειξη περί δημιουργίας ατομικής δεσπόζουσας θέσης, καθώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δημιουργείται συνεπεία της υπό κρίση πράξης μία οντότητα με τέτοια διαπραγματευτική ισχύ που να είναι σε θέση να δράσει ανεξαρτήτως των λοιπών ανταγωνιστών και να εμποδίσει την περαιτέρω επέκτασή τους ή να περιορίσει την ικανότητά τους να ανταγωνισθούν. Σε τούτο συνηγορεί και το γεγονός ότι στην αγορά δραστηριοποιείται ανταγωνίστρια εταιρία με μερίδιο αγοράς πολύ μεγαλύτερο από αυτό της ενιαίας οντότητας καθώς και άλλες πέντε εταιρίες, ορισμένες εκ των οποίων έχουν σημαντική οικονομική ισχύ (λ.χ. [...], οι οποίες κατέχουν μάλιστα αξιόλογα μερίδια αγοράς ανερχόμενα σε [10-15]% και [5-10]% αντίστοιχα) και ασκούν και αυτές ανταγωνιστική πίεση στην ενιαία οντότητα. Επιπλέον, ο δείκτης ΗΗΙ ανέρχεται στα 3168,98 προ τη συγκέντρωσης και στα 3266,85 μετά τη συγκέντρωση, με τη μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ να κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και να μην ξεπερνά τις 100 μονάδες. Ως εκ τούτου, λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς της ενιαίας οντότητας, της μικρής μεταβολής του δείκτη ΗΗΙ, της δραστηριοποίησης στην εν λόγω αγορά ανταγωνίστριας εταιρίας με μερίδιο αγοράς πολύ μεγαλύτερο από την ενιαία οντότητα καθώς και της ύπαρξης ικανού αριθμού ανταγωνιστών, η συγκέντρωση εκτιμάται ότι δεν είναι σε θέση να μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

83. Σημειώνεται δε ότι για τον υπολογισμό των μεριδίων υιοθετήθηκε η στενότερη δυνατή οριοθέτηση. Εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι η σχετική αγορά οριοθετείται βάσει του κριτηρίου ATC3 ή του ATC4, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών είναι πολύ χαμηλότερο και σε καμία περίπτωση δεν ξεπερνά το 15%¹¹⁹.

VII.3.2 Οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)

84. Εν προκειμένω, οι τρεις μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω σχετική αγορά θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια αγοράς ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους περίπου [75-85]% (CR3), ενώ οι τέσσερις μεγαλύτερες θα κατέχουν αθροιστικά το [85-95]% (CR4) της αγοράς. Παρά ταύτα, όπως προαναφέρθηκε, στην υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε ότι η μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ, ο οποίος ανέρχεται στις 3266,85 μονάδες μετά τη συγκέντρωση, κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και δεν ξεπερνά τις 100 μονάδες. Λαμβανομένης υπόψη της εξαιρετικά μικρής μεταβολής του δείκτη ΗΗΙ καθώς και του γεγονότος ότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός ανταγωνιστών διαφορετικής δυναμικότητας -συγκεκριμένα άλλες 6 εταιρίες πέραν της ενιαίας οντότητας, τυχόν συντονισμός μεταξύ επιχειρήσεων καθίσταται δυσχερής και δυσβάστακτος μακροχρόνια λόγω των πολύπλοκων

¹¹⁹ Συγκεκριμένα, στις αγορές ATC3 και ATC4 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [0-5]%.

αμοιβαίων σχέσεων που αυτός προϋποθέτει, των κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών και της εκτιμώμενης δυσχέρειας στη δημιουργία αξιόπιστων αποτρεπτικών μηχανισμών. Επιπρόσθετα, ο τυχόν συντονισμός καθίσταται έτι περαιτέρω δυσχερής λόγω της ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων, καθώς εν προκειμένω η απόσταση μεταξύ της πρώτης σε κατάταξη εταιρίας ASTRAZENECA με μερίδιο αγοράς [45-55]% και του μεριδίου αγοράς της ενιαίας οντότητας ([15-25]%), είναι εξαιρετικά μεγάλη και ανέρχεται στο [25-35]%.

85. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

VII.4 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ QUETIAPIN¹²⁰

VII.4.1 Οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης)

86. Στην εν λόγω επιμέρους αγορά η γνωστοποιούσα κατέχει μερίδιο [15-25]% και κατέχει την δεύτερη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης ενώ η επιχείρηση στόχος κατέχει μερίδιο [5-10]% και την έκτη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, με την εταιρία ASTRAZENECA να κατέχει την πρώτη θέση με μερίδιο [25-35]%. Βάσει των στοιχείων αυτών, το συνδυασμένο μερίδιο των μερών μετά την υπό κρίση συγκέντρωση θα ανέλθει στο [25-35]% ([15-25]% + [5-10]%), το οποίο είναι ισοδύναμο με το μερίδιο αγοράς ([25-35]%) που κατέχει η πρώτη στην κατάταξη προ της συγκέντρωσης εταιρία ASTRAZENECA. Τα μερίδια αυτά και η θέση της ενιαίας οντότητας δεν παρέχουν ικανή ένδειξη περί δημιουργίας ατομικής δεσπόζουσας θέσης, καθώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δημιουργείται συνεπεία της υπό κρίση πράξης μία οντότητα με τέτοια διαπραγματευτική ισχύ που να είναι σε θέση να δράσει ανεξαρτήτως των λοιπών ανταγωνιστών και να εμποδίσει την περαιτέρω επέκτασή τους ή να περιορίσει την ικανότητά τους να ανταγωνισθούν. Σε τούτο συνηγορεί και το γεγονός ότι στην αγορά δραστηριοποιείται ανταγωνίστρια εταιρία με ισοδύναμο με την ενιαία οντότητα μερίδιο αγοράς. Άλλωστε, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η αποκτώσα INNOVIS κατέχει ήδη τη δεύτερη θέση στην εν λόγω αγορά, το δε μερίδιό της επαυξάνεται κατά τι συνεπεία της υπό κρίση συγκέντρωσης. Πέραν τούτου, η αγορά είναι κατακερματισμένη, καθώς δραστηριοποιούνται σε αυτή άλλες 13 εταιρίες ανταγωνίστριες της ενιαίας οντότητας, οι οποίες διαθέτουν μεν μερίδια μικρότερα του [5-10]%, ωστόσο ορισμένες εξ αυτών διαθέτουν σημαντική οικονομική ισχύ (λ.χ. [...]) και είναι σε θέση να ασκήσουν ανταγωνιστική πίεση.
87. Επιπλέον, ο δείκτης ΗΗΙ ανέρχεται στα 1825,99 προ τη συγκέντρωσης και στα 2113,16 μετά τη συγκέντρωση, με τη μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ να κυμαίνεται στις 287 περίπου μονάδες. Παρά ταύτα, λόγω του σχετικά περιορισμένου μεριδίου αγοράς της ενιαίας οντότητας, της δραστηριοποίησης στην αγορά της ανταγωνίστριας ASTRAZENECA με μερίδιο ισοδύναμο με αυτό της ενιαίας οντότητας, του κατακερματισμού της αγοράς με την ύπαρξη πληθώρας

¹²⁰ Βλ. και επεξηγηματικές υποσημειώσεις στην αξιολόγηση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στην επιμέρους σχετική αγορά δραστικής ουσίας Atorvastatin, οι οποίες βρίσκουν εφαρμογή και στην προκειμένη σχετική αγορά.

ανταγωνιστών, αλλά και του ύψους του δείκτη ΗΗΙ ο οποίος είναι μικρότερος των 2000 μονάδων πριν τη συγκέντρωση και ελάχιστα πάνω από αυτές μετά απ' αυτήν, η συγκέντρωση εκτιμάται ότι δεν είναι σε θέση να μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

88. Σημειώνεται δε ότι για τον υπολογισμό των μεριδίων υιοθετήθηκε η στενότερη δυνατή οριοθέτηση. Εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι η σχετική αγορά οριοθετείται βάσει του κριτηρίου ATC3 ή του ATC4, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών είναι πολύ χαμηλότερο και σε καμία περίπτωση δεν ξεπερνά το 15%¹²¹.

VII.4.2 Οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)

89. Εν προκειμένω, οι τρεις μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω σχετική αγορά θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια αγοράς ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους περίπου [65-75]% (CR3), ενώ οι τέσσερις μεγαλύτερες θα κατέχουν αθροιστικά το [75-85]% (CR4) της αγοράς. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, στην υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη ΗΗΙ ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης κυμαίνονται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα και συγκεκριμένα στις 1825,99 μονάδες προ της συγκέντρωσης ενώ μετά τη συγκέντρωση ξεπερνούν ελάχιστα το ασφαλές όριο των 2000 μονάδων και ανέρχονται στις 2113,16 μονάδες, με τη μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ να υπολογίζεται στις 287 μονάδες.
90. Ωστόσο, η ενιαία οντότητα θα έχει μερίδιο αγοράς ισοδύναμο με αυτό της ανταγωνίστριας εταιρίας ASTRAZENECA, με το συνδυασμένο μερίδιο των δύο εν λόγω επιχειρήσεων (ενιαίας και ATRAZENECA) να αθροίζει στο [55-65]%, γεγονός που σημαίνει ότι θα υφίσταται σημαντικό καταλειπόμενο ανταγωνιστικό περιθώριο ([35-45]%), το οποίο νέμεται σημαντικός αριθμός ανταγωνιστών διαφορετικής δυναμικότητας (συγκεκριμένα άλλες 13 εταιρίες πέραν της ενιαίας οντότητας και της ASTRAZENECA)¹²², ορισμένες εκ των οποίων διαθέτουν σημαντική οικονομική ισχύ (λ.χ. [...]). Ως εκ τούτου, τυχόν συντονισμός μεταξύ επιχειρήσεων καθίσταται δυσχερής και δυσβάστακτος μακροχρόνια λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτός προϋποθέτει, των κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών και την εκτιμώμενη δυσχέρεια στη δημιουργία αξιόπιστων αποτρεπτικών μηχανισμών.¹²³

¹²¹ Συγκεκριμένα, στην αγορά ATC3 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο 11,7% και στην αγορά ATC4 το συνδυασμένο μερίδιο αθροίζει στο [10-15]%

¹²² Βλ. T-102/96 - Gencor v Commission, Συλλ. 1999 σ. II-00753 σκ. 134, όπου αναφέρεται ότι : «οι διαρθρώσεις αγοράς που ευνοούν περισσότερο την εμφάνιση ολιγοπωλιακής συμπεριφοράς είναι αυτές που χαρακτηρίζονται ιδίως από την ύπαρξη δύο, τριών ή τεσσάρων προμηθευτών, έκαστος των οποίων κατέχει περίπου το ίδιο μερίδιο αγοράς π.χ. δύο προμηθευτές που κατέχουν 40 % της αγοράς έκαστος, τρεις προμηθευτές με ποσοστό μεταξύ 25 και 30 % της αγοράς έκαστος ή τέσσερις προμηθευτές με 25 % της αγοράς έκαστος.»

¹²³ Βλ. ενδεικτικά απόφαση EE Allianz/Going concern of UnipolSai Assicurazioni, παρ. 33 επ. (ιδίως παρ. 36). Στην υπόθεση αυτή, το μερίδιο αγοράς τριών ανταγωνιστών μετά την συγκέντρωση που θα κατείχαν μερίδιο αγοράς περίπου 60-70% δεν θεωρήθηκε ότι θα προκαλούσε προβλήματα ενδεχόμενου συντονισμού μεταξύ τους κυρίως διότι το καταλειπόμενο ανταγωνιστικό περιθώριο κυμαινόταν περίπου στο 40%, ενώ υπήρχε και ασυμμετρία μεριδίων αγοράς μεταξύ των τριών ανταγωνιστών.

91. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι οποιαδήποτε πιθανή παρεμπόδιση του ανταγωνισμού θα έπρεπε να συνδέεται αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης¹²⁴. Το επαυξητικό εκ της συγκέντρωσης μερίδιο αγοράς της γνωστοποιούσας ανέρχεται σε [5-10]%, το οποίο, αν και δεν μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο, συνεκτιμάται με τις διαπιστώσεις της προηγούμενης παραγράφου προκειμένου να συναχθεί ότι η συγκέντρωση δεν αναμένεται να μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.
92. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, συμπεραίνεται ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού στις ανωτέρω αγορές δεν θα μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συναλλαγής ούτε σε οριζόντιο, ούτε σε κάθετο επίπεδο και η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στη δομή της σχετικής αγοράς και κατά συνέπεια δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού ούτε θα οδηγήσει σε περιορισμό του σε αυτές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, εγκρίνει ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011 την από 06.03.2023 (αριθ. πρωτ. 2005) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που προκύπτει από την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρία INNOVIS PHARMA AEBE επί τμήματος της εταιρίας GAP SA, δεδομένου ότι, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **5^η Μαΐου 2023**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Η Προεδρεύουσα

Χαρίκλεια Νικολοπούλου

Ο Συντάκτης της Απόφασης

¹²⁴ Βλ. και αποφάσεις Ε.Α. 592/2014, σ. 107, 574/VII/2013 Πειραιώς/Κυπριακές παρ. 381, 584/VII/2013 Eurobank/Νέο ΤΤ παρ. 242, 284, 365, Ομοίως και Μ.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 96 και Μ.1440 Lucent/Ascend παρ. 17-18, όπου οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις και οι δύο βασικοί ανταγωνιστές τους αποκτούν 70-75% της σχετικής αγοράς, αλλά η δομή της αγοράς δε μεταβαλλόταν σημαντικά δεδομένου ότι το μερίδιο της Lucent ήταν μικρότερο του 5%, και Μ.4685 ENEL/Acciona/Endesa παρ. 30 – 43 όπου η Επιτροπή απέκλεισε συντονισμένα αποτελέσματα μεταξύ άλλων διότι η συναλλαγή θα επέφερε πολύ περιορισμένη αύξηση μεριδίου (μικρότερη του 5%), και Μ.5717- THE STANLEY WORKS/ THE BLACK& DECKER CORPORATION-παρ.32, 37.

Παντελής Μπορόβας

Η Γραμματέας

Ευγενία Ντόρντα